

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.







# IDDAGEN

ILLUSTRERAD TIDNING  
GRUNDLAGD AF  
FÖR KVINNAN OCH HEMMET  
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 4 JULI 1915.

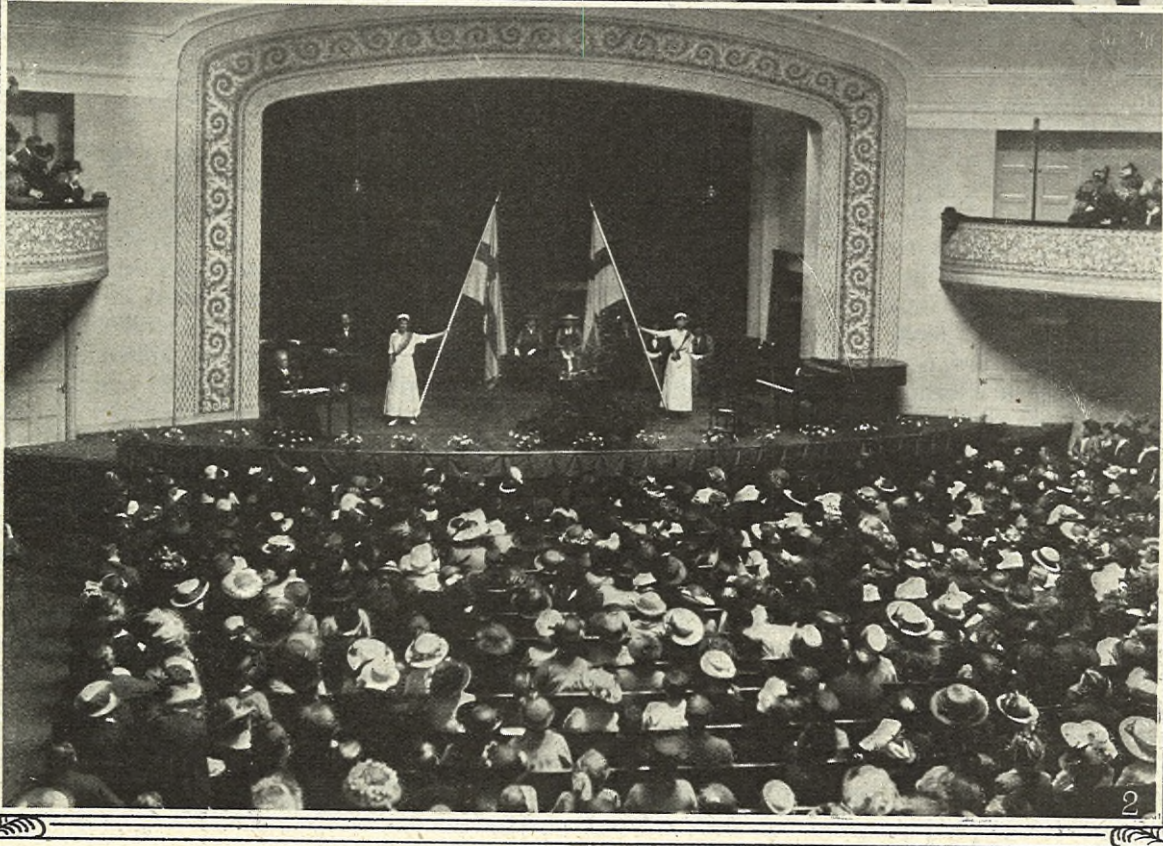
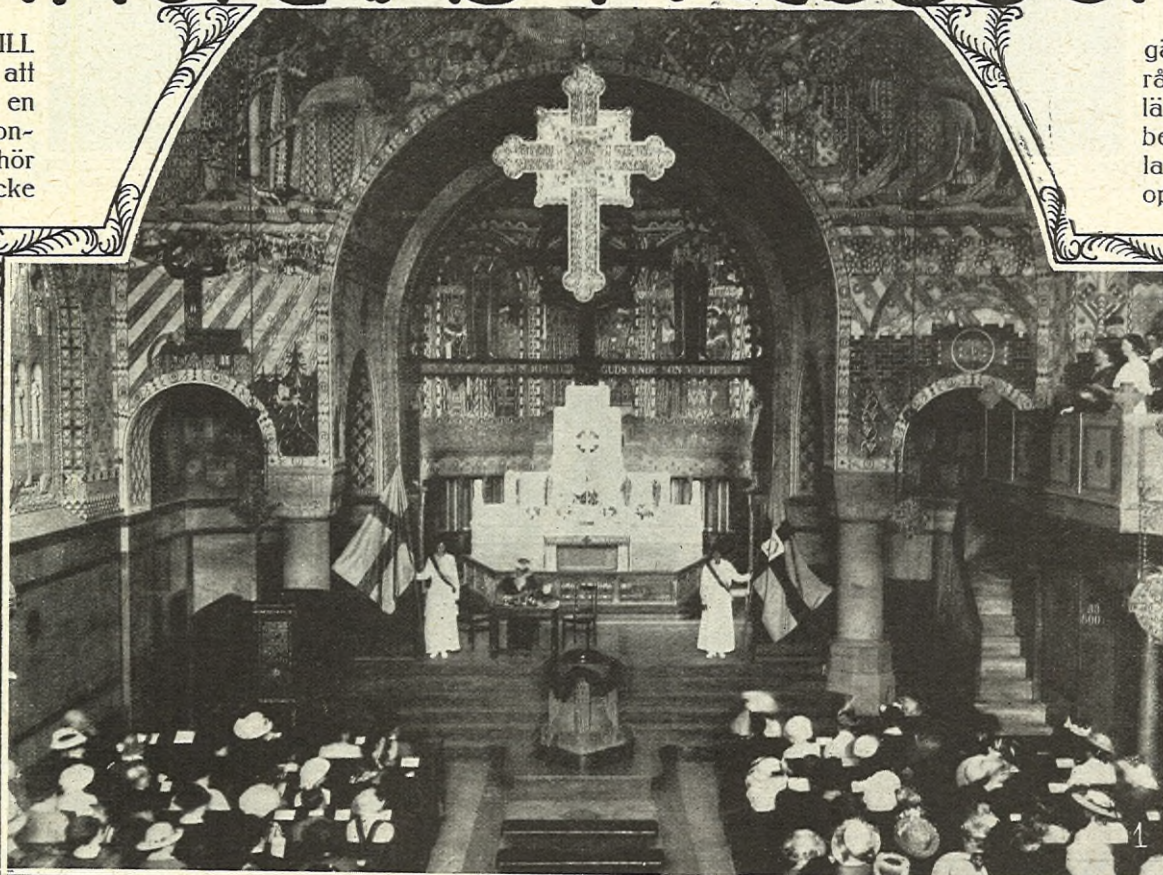
HUFVUDREDAKTOR:  
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:  
ELIN WÄGNER.

## KVINNORNAS FREDSSÖNDAG

UPPMANINGEN TILL de svenska kvinnorna att den 27 juni samlas till en gemensam fredsdemonstration har vunnit gehör på ett sätt, som man icke vågat hoppas. På fredssöndagens afton, då detta skrives, kan man med glädje konstatera detta, äfven om siffran på de i mötena deltagande ännu icke är känd. Under den vecka, som låg mellan uppropets utsändande och fredssöndagen, växte antalet anmälda möten allt snabbare: 50, 100, 200, 300 och därutöver. Vi kunna därför ej våga ett försök att räkna upp de platser där möten hållits. Men det har varit öfver hela landet från Arvidsjaur till Malmö.

De svenska kvinnorna ha visat att det hos dem finnes en aktiv fredsvilja, och att de icke äro rädda för att ge den uttryck. Hvad kvinnorna i Haag begärde af dem: ett stöd för kongressens resolutioner, ett instämmande i dess begäran om fred, det ha nu svenska kvinnorna gifvit dem. De ha dessutom vänt sig till vår regering med en "vördsam och enträgen" be-

1. Fredsmötet i Uppståndelsekyrkan i Salt-sjöbaden. Ordförande fru Adèle Lindström och talare fröken Marie Louise Gagner. W. Lamm foto.



gäran, att den ville i samråd med andra neutrala länders regeringar arbeta för fredens återställande. Om en kvinnoopinion inom ett land är ett stöd och en maning för en regering, så saknar vår hvarken detta stöd eller denna maning.

Mötena ha öfver hela landet haft en likartad prägel, vare sig de hållits i kyrkor, i samlingslokaler eller under fri himmel, vare sig de samlat kvinnor i tusental eller blott tiotal. Samma föredrag har hållits vid dem alla. I föredraget har utvecklats de synpunkter, som bära resolutionen, framhållits kvinnornas protest mot kriget och deras fordran på rättfärdig fred samt betydelsen af att de i dessa tider utan tvekan träda fram och säga ut sin mening.

Resolutionen, som därefter antagits har följande lydelse:

Vi svenska kvinnor, representerande alla samhällslager och meningsriktningar, förena oss med de kvinnor från krigförande och neutrala länder hvilka på kongress i Haag den 28 april-1 maj enigt protesterat mot krigets oförnuft och farsor, mot dess hän-

2. Mötet i Auditorium Stockholm. På ordförandeplatsen fröken Anna Whitlock, i talarstolen fröken Kerstin Hesselgren. O. Ellqvist foto.



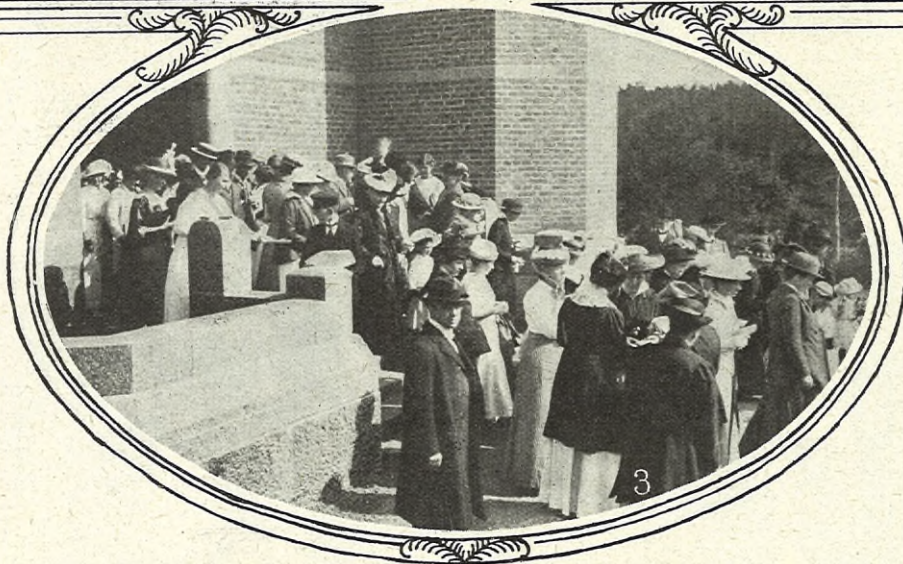
synslösa offrande af människolif och mot dess sköfning af kulturvärden, som generationers sträfvan gjort till mänsklighe- tens gemensamma egendom. Vi stå eniga med dem i medkänsla för alla som på skilda håll kämpa och lida för sitt fosterland och på skilda sätt ha att bära de funga bördor kriget pålägger.

Vi instämna med dem i fordran att det göres slut på blodutgjutelsen genom en fred som bygges på rättfärdighetens grund, icke på eröfringens, och som blir inledning till ett rättsförhållande mellan staterna, som möjliggör en fredlig lösning af alla mellanfolkliga tvister.

Tillsammans med dem utfala vi vår öfvertygelse att kvinnornas växande inflytande på samhällslifvet innebär en ny förhoppning om bestående fred.

I anslutning till Haag kongressens uppmaning till neutrala länders regeringar att gemensamt erbjuda medling i den pågående striden rikta vi härmed till vår regering — tacksamt erkännande den neutralitetspolitik, som hittills åt vårt land bevarat en ställning utanför striden — en vördsam och enträgen anhållan att den måtte öfverväga genom hvilka mått och steg vårt land kan verksamt delta i arbetet för att ernå en rättfärdig och varaktig fred.

De som varit förhindrade att närvara vid något af mötena men önska instämna i de svenska kvinnornas resolution, kunna under veckan 27 juni—3 juli — en fredsvecka alltså — insända sina namn, helst



1. Mötet i Liljeholmens folkpark. 2. Talaren vid mötet fru Karin Holmgren. O. Ellqvist foto. 3 Deltagarna i mötet strömma ut från Saltsjöbadens kyrka. W. Lamm foto.

gruppvis, till centralkommittén för kvinnornas fredsöndag, Eriksbergsgatan 8 B, Stockholm. Redan till mötena hade sådana instämmanden i stort antal inkommit. Efter denna veckas slut öfverlämnas så till vår regering resolutionen med angifvande af det antal svenska kvinnor, som stå bakom densamma.

En af dem som varit med om arbetet att organisera fredsmötena yttrade någon dag förut: min högsta önskan är att jag inte skall lyckas att komma in. Den önskan blef uppfylld i allt för rikt mått. På många håll voro loka-

lerna för små och få. Icke öfverallt var det så lyckligt som i Stockholm, där Norra latins aula kunde tillgripas i sista stund, när åhörarna icke rymdes i Auditoriums stora sal.

I Auditorium leddes mötet af centralkommitténs ordförande, fröken Anna Whillock. På estraden sått den samma morgon från Petrograd återvända fredsdeputationen.

Kvinnornas fredssöndag var präglad af ett högtidligt, enigt allvar. Dess stämning skulle kunna uttryckas med dessa rader ur Tegnér's "Det eviga".

Eröfrar det onda all världen till slut så kan du det rätta dock vilja.



TER HAFVA VI SÅSOM ÅHÖrare fyllt riksdagsläktaren under en s. k. stor dag, stor i den mening att då afhandlades ett i hela folkets lif ingripande lagförslag. Åter hafva vi iakttagit, att så godt som hvarje talare, hvad han än yrkade, för sitt yrkande åberopade familjens och kvinnornas intressen och man fylldes af bitter ironi vid tanken på hur svårt det är för de orepresenterade kvinnorna att genom männen få fört fram hvad de verkligen vilja och anse. Och dock konstaterar man med tacksamhet att i båda kamrarna fördes kvinnornas talan med kraft. Det skefva i förhållandena är just utsagt med dessa ord. Man är tacksam för en sak som borde vara självklar, och kvinnornas talan, ej borde det vara någon särskild talan, när det är fråga om lagstiftning för familjen.

Sedan riksdagen nu godkänt sammanjämningsförslaget mellan kamrarnas skiljaktiga beslut är den nya lagen om äktenskaps ingående och upplösning definitivt antagen att träda i kraft den 1 januari 1916.

Första kapitlet i lagen handlar om trolofning och dess rättsverkningar.

## Vår nya giftermålsbalk.

AF  
MATHILDA STAËL VON HOLSTEIN.

Såsom bekant hade i lagförslaget utmönstrats nu gällande bestämmelser om trolofning och de ofullkomnade äktenskapen. I stället för den gamla forbundna trolofningen, som fullkomligt kommit ur bruk, föreslogs det, att trolofning skulle anses sluten då man och kvinna öfverenskommit att ingå äktenskap med hvarandra. In i det sista stod striden het om formuleringen af denna paragraf. Herr Thyren och med honom första kammaren, ville att blott en kungjord trolofning eller trolofning på grund af skriftlig förbindelse skulle gälla, under det att andra kammaren ansåg att tro och loften borde vara det primära och ej någon särskild form föreskrivas. I realiteten blir detta af betydelse först om trolofningen upplöses och fråga blir om dess rättsverkningar. Jag tror att man med tillfredsställelse kan hälsa lösningen på striden. Enligt paragrafens slut-

liga affattning föreligger en trolofning, "då man och kvinna med vittnen, ringväxling eller annorledes öfverenskommit att ingå äktenskap med hvarandra". Man kan således på hvad sätt som helst bevisa öfverenskomelsen.

Såsom nämnts skola de ofullkomnade äktenskapen helt bortfalla. Det är i denna punkt som den häffigaste oppositionen mött från kvinnohåll. Ej så att fatta som ville vi bibehålla dessa äktenskap i nuvarande form, men emot de bestämmelser som lagen ville gifva i stället. Det var nämligen föreslaget, att om könsungänge förekommit mellan de trolofvade och brytning inträdde genom mannens vållande, han skulle vara skyldig gifva skäligt skadestånd, ett skadestånd ej blott för direkt ekonomisk förlust på grund af brytningen — hvilket skadestånd naturligen alltid föreligger för den skyldige, vare sig könsungänge ägt rum eller ej — utan ett utvidgat skadestånd bl. a. äfven för den vanära, hvari kvinnan kunde hafva råkat, ett skadestånd, afsedt att gifva henne upprättelse. Kvinnorna framhöllo, att ett sådant skadestånd aldrig kunde gifva den sociala och ideella upprättelse hvaraf en öfvergif-

### Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Heft år.....	Kr. 6.50	Heft år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	3.50	Halft år.....	4.50
Kvartal.....	1.75	Kvartal.....	2.25
Månad.....	0.75	Månad.....	0.90

### Iduns byrå o. Expedition, Mästern Samuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4304.

### Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	Utländska annonser:
25 öre efter text.	30 öre efter text. 35 öre
30 öre å textside.	å textside. 20 % förh.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.	för särsk. begärd plats.



ven moder var i behof, och att bestämmelsen i sin föreslagna form innebar ett sanktionerande af dubbelmoralen samt att den tenderade till en lagfästning af prostitutionen, då den praktiskt taget legaliserade betalningsskyldighet för könsungänge, eftersom skadeståndet skulle utgå äfven då barn icke blifvit frukten af förbindelsen. Lagutskottet beaktade dessa synpunkter, då utskottet föreslog att det utvidgade skadeståndet blott skulle utgå om kvinnan blifvit hafvande. Denna mening har blifvit den segrande i sammanjämningsförslaget. Sedan riksdagen äfven antagit borgmästare Petterssons och landsekreterare Schottes reservationsvis framställda förslag om skrifvelse till K. Maj:t med anhållan att K. Maj:t ville i sammanhang med frågan om reglering af de utom äktenskap födda barnens rättsliga ställning låta verkställa utredning, på hvilket sätt genom lagsättningens försorg en förbättrad rättsställning må kunna i olika hänseenden beredas sådana barns mödrar, särskildt i de fall, då häfdandet skett under äktenskapslöfte samt till riksdagen framlägga de förslag hvartill utredningen må föranleda, kan man hoppas att dessa öfvergifna mödrar genom lagsättningens skola få möjlighet till annat slags upprättelse. Det skulle helt visst verka slappande på ansvarskänslan om en bruten icke vigselfäst förbindelse ej skulle medföra annat ansvar än en i många fall illusorisk skadeståndsrätt.

I modern lagsättning utgår man från den principen att för så vidt icke samhällets fordran på äktenskapets helgd och dess omsorg om barnens väl fordra restriktioner, böra inga hinder resas emot äktenskapet.

Lagen följer dessa principer i det äktenskapsåldern för kvinna höjts till 18 år, det nu gällande ovillkorliga förbudet mot äktenskap af morbror och systerdotter och vice versa, gjorts beroende af k. m.:s dispens i det särskilda fallet, samt bestämmelser införts om förbud mot äktenskap af sinnessjuk, sinnesslö eller den som är behäftad med könsjukdom i smittosamt skede. Några förutvarande äktenskapshinder hafva jämväl föreslagits upphöra. Hit hör den gamla bestämmelsen "att son ej må taga modern, då hans fader lefver och hafver dottern"; förbudet mot att träda i nytt gifte förrän afvittning, d. v. s. bodelning skett, förbudet för den, hvars äktenskap upplösts på grund af äktenskapsbrott, att träda i nytt gifte utan samtycke af den förörättade maken, samt upphäfvandet af bestämmelserna om sorgåret, hvilken ersatts med stadganden om att kvinna ej må träda i nytt gifte inom tio månader från äktenskapets upplösning eller upphörandet af sammanlefnaden med mannen, med mindre hon styrker sig icke vara hafvande från tiden före upplösningen. I och med att den gamla trolofningen och de ofullkomnade äktenskapen försvunnit ur lagen, har äfven deras karaktär af äktenskapshinder naturligtvis upphäffts.

Äktenskapsålderns höjande till 18 år innebär uppfyllelse af ett från kvinnorna ofta framställt kraf, men fordrar gifvetvis en reformering af bestämmelserna ifråga om den s. k. skyddsåldern. Detta svårösta spörsmål kan först vid en blifvande strafflagsreform blifva löst.

Liksom förut skall omyndig kvinna hafva samtycke af giftoman för att få ingå äktenskap. Reglerna angående utöfvande af giftomanskapet hafva dock fullkomligt omlagts. Enligt nu gällande lag utöfvas giftomannarätten af fadern, efter hans fränfalle af modern med närmaste fädernefränders råd, och är äfven hon död, af närmaste manliga släkting, för så vidt icke föräldrarna utsett giftoman i sitt ställe. För första gången i svensk lagsättning har nu föreslagits, att modern skall blifva likaberättigad med fadern. Enligt den nya lagen fordras föräldrarnas samtycke i första hand. Är den ena af dem på grund af i lagen angifna omständigheter förhindrad, äger den andre ensam afgöra och äro båda förhindrade, skall förmyndaren eller af rätten förordnad giftoman lämna medgifvandet. Faderns och de manliga släk-



EFTER DEN FLYGRAID, SOM FÖRETOGS mot Karlsruhe, medan drottning Victoria vistades på slottet, skyndade drottningen och änkestorherfinginnan Louise att besöka dem som sårats under bombardemanget. Nedre bilden visar drottningen på väg till ett sådant besök. Å den öfre bilden se vi drottningen och storherfinginnan vid de dödas grafvar. Foto Hoffmann, München.



tingarnas företrädesrätt har fullkomligt bortfallit. Äfven är att märka att den omyndige mannen — på grund af dispens kan han ju få rätt ingå äktenskap — är ställd under giftoman.

Ifråga om lysningen finna vi äfven vissa nyheter. Förutom lysningen i brudens församling skall, om mannen är kyrkobokförd i annan församling, för honom utfärdas äktenskapsbetyg, hvilket skall kungöras i hans församling. Vid uttagande af lysning skall frihet från äktenskapshinder styrkas. Detta sker dels genom kyrkoböckerna, dels genom förebringande af intyg angående de förhållanden, om hvilka icke kyrkoböckerna innehålla besked eller hvarom tvifvelsmål råder, och dels genom kontrahenternas egna på heder och samvete afgifna skriftliga försäkningar. Sådan försäkran skall afgifvas angående frånvaron af honom vederlig fal-

landesot och könsjukdom i smittosamt skede, släktskapshinder samt huruvida äktenskap förut ingåtts.

Bland dessa nya bestämmelser är gifvetvis förbudet för dem som lida af smittosamt könsjukdom att ingå äktenskap det viktigaste. Lagsättningen vill härigenom höja den allmänna ansvarskänslan. Den vill med förbudet fastslå, att den som med vetskap om att lida af smittosamt könsjukdom ingår äktenskap därmed begår en svår rättskränkning mot maken och eventuellt mot barnen. Den allmänna upplysningen måste träda i läkarvetenskapens tjänst för att kunna effektivt bekämpa den fara, som ligger i de veneryska sjukdomarnas stora utbredning, dubbelt farlig just på grund af deras hemlighet.

Om vi återgå till lagens bestämmelser om lysning finna vi, att en verkställd lysning skall inom fyra månader följas af vigsel. Lysningens karaktär af äktenskapshinder har bortfallit. Kan detta leda till att en uttagen lysning verkligen i laga tid följdes af vigsel vore allt bra. På landsbygden lorde emellertid den åsikten vara allmänt utbredd att i och med lysningen är äktenskapet begynt, och det är fara värdt att införande af en preskriptionstid för lysningen kan komma att verka upplösande och bli till en fara. Denna bestämmelse lorde emellertid vara en nödvändig konsekvens af bestämmelserna om äktenskapshindren.

Beträffande vigseln hafva vi i hufvudsak kvar de gamla bestämmelserna. Borgerlig vigsel är såsom förut öppen för alla. De förslag, som framställts att kalla ett borgerligt ingående af äktenskap för annat än vigsel, afslogos. Den borgerliga och kyrkliga vigseln äro fullt jämställda. K. Maj:t har äfven ställt i utsikt att gifva nya stadganden angående sättet för ingående af den förslagna i syfte att göra den mera högtidlig och tilltalande. Tillgång till kyrklig vigsel har medgifvits alla medlemmar af svenska kyrkan, äfven om man ej blifvit beredd till konfirmation eller döpt, äfven om den andra parten icke tillhör svenska kyrkan, blott han är medlem af annat kristet trosfund.

I fråga om äktenskapsskillnad torde den viktigaste principiella nyheten vara att äktenskapsskillnad skall i fall af djup och verklig söndring kunna vinnas på grund af makarnas gemensamma ansökan utan fordran på bevisning om att sådan söndring föreligger.

Det vill säga lagen har hittills ej medgifvit detta, men i praxis har det gått ganska lätt, i vissa fall t. o. m. lättare eller åtminstone fortare än det kommer att kunna ske. Var man i tillfälle att kosta på sig advokat-hjälp och en Köpenhamnsresa kunde saken ordnas genom åberopande af skillnadsgrunden om egenvilligt öfvergifvande, och skilsmässan hade man klar på tre veckor. I annat fall fick man anlita den "långa vägen": varning för oenighet af kyrkoherde och kyrkoråd, domstols utslag på skillnad till säng och säte på ett år och så skilsmässa efter ansökan till konungen! Men detta var vid sidan af lagen.

(Forts.)

Läkemiskt förvärfva Edra klädning, ar & kappor hos oss och Ni blir belåfen.

**Örgryte Kemiska** Tvåff-och färgeri Aktiebolag Göteborg

**KLIPPAN.** Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter: Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper samt kartong. Iduns textpapper tillverkas af Klippan.



# HEMBYGDSFÄSTEN I BOKSKOGEN

DEN 19-21 JUNI

FRIHERRINAN COYET PÅ Torup anordnade den 19-21 juni en hembygdsfest i bokskogen invid slottet. Plaisen är som inkom skapad för en friluftsfest. Denna gång har det dock legat ett allvarligt mål till grund för festen. Dess behållning skall nämligen oafkortad tillfalla fosterländska ändamål, främst Röda Korset, hvilket också anordnat en sevärd löpgraf med fullständig inredning.

Lördagen den 19 dennes började festen och ett hundratal af traktens ungdom trädde dansen. Alla voro de klädda i äktskånska dräkter, många nedärfta genom flera släktled. "De ha haft dem i sina kistor och endast sett på dem i smyg," upplyser friherrinnan C., "ty de trodde, att dessa präktiga, hemväfda plagg voro farliga, jämförda med all grannlåt de sågo i städerna. Men jag visste, att de innerst hade hjärtat i behåll för sitt eget. Och jag öppnade de tunga kistorna; jag gladdes med allmogekvinnorna åt farmors och mormors hemslöjda-bruddräkt, åt maljor och hufvudkläden, åt allt, som var vårt, icke lånat kram."

När man lyssnar till friherrinnan C:s intelligentia, klara stämma och ser det lifliga ansiktet, blir man ovillkorligen varm af hennes ljusa, lyftande tro på hembygdens rätt och kraf. Det är en sjäfull glans öfver hennes ord, när hon förevisar sina kära väfnader och — sina kära väfverskor. På hembygdsfesten förekom en ståtlig utställning af olika slag väfnader, alla med skånska mönster, hvaraf flera ledde sina anor från länge sedan svunna sekel.

Det var intressant att se, hur öfvervägande flamski förekom, detta dekorativa fantasifrodiga väfnadssätt, hvilket anger ett högre kulturstadium än de vanliga väfvarna och en större kännedom om flydda tiders rikt alstrande handslöjd. De vackraste hälsömmar i invecklade mönster förevisades också; allt förfärdigat för eget behof. Ej underligt, om de skånska hustrurna och dottrarna i sina pittoreska dräkter förde sig

1. Kronprinsparet jämte värdinna utanför Torups slott. 2. Löpgrafven med kronprinsessan och kronprinsen. 3. Hembygdsfestens tombola: 1) friherrinnan Ellen Ceder-



med stolt värdighet bland deras ägodelar, hvilka gäfvö vittnesbörd om flit i burgna hem.

På friluftsteatern uppträdde friherrinnan Ellen Cederström och deklamerade Torpflickan. Ungdomlig och obeskrifligt intagande stod hon där på gräsvalven mot den aflägsna fonden af dunkelgröna bokars hvalf. Solen klädde henne lika väl som fordom ramp-ljuset. Stämmans uppsvenska klang gjorde sig förträffligt, och det från all affektation fria uppträdandet vann som alltid varm och tacksam sympati. Hon är det skiftande mjuka, frigjorda, som lyser upp både salonger och välgörenhetssoaréer. Och i tombolan ute i Bokskogen var hon en synnerligen dragande kraft, på ett förträffligt sätt sekunderad af fru Eva Drake.

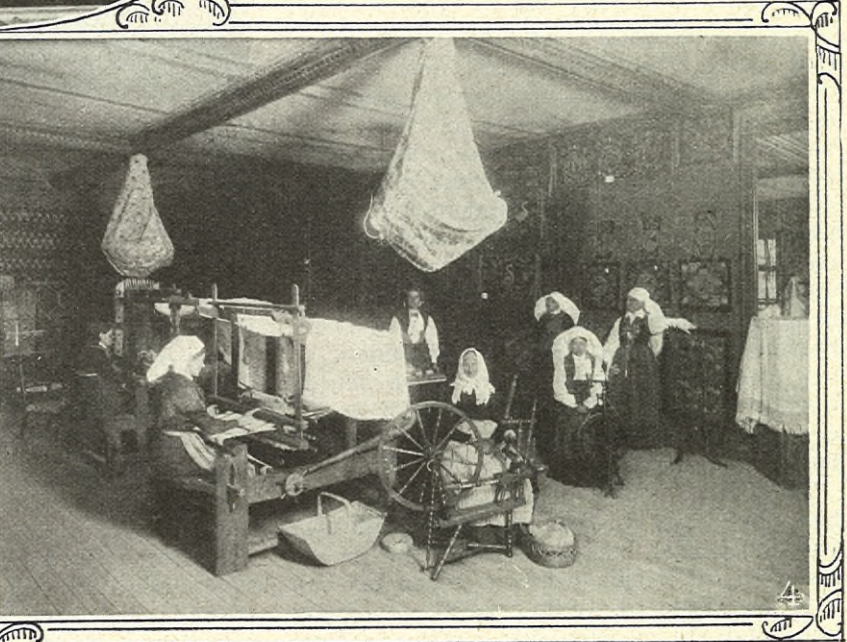
På söndagen fortsatte festen — den varade i dagarna tre — och då bevistades den af kronprinsparet, hvilket hade till följd, att festplatsen till trängsel fylldes af intresserade folkmassor.

Den bästa hållning rådde. Värdet var de båda första dagarna härligt. Det hela gaf ett angenämt och solidt intryck af en storartad privatfällställning, dit goda vänner, trogna grannar dragit från när och fjärran för att på gammaldags manér vid fiollåt förnöja sig med en lång och invecklad bondkadrilj, "väfva vadmal" och den karaktäristiska "Gustafs skål".

Hembygdsfester äro ingalunda sällsynta nu för tiden, men den här omnämnda gaf i mer än ett afseende ett beaktansvärdt föredöme, ty den hade intet af löst påhängd kultur eller af från städerna lånad godtköpsfröjd. Den var glad af sin egen friborna glädje, och angenäm att bevista äfven för främlingar, därför att den hade en äkta hallstämpel af Skåneland och Skånefolk med dess trygga breda ro, men också med dess blida, ljusa stämning af sol öfver bördig slätt och susande skog.

E. K-A-W-R.

ström, 2) fru E. Drake, 3) fröken Coyet, 4 o. 5) fröknarna Cederström. 4. Utställningen och utställarna. R. Küller foto.



**Doktor Tage Sjögrens Röntgeninstitut**  
STUREGATAN 8 - STOCKHOLM  
för undersökning af bensystemets skador och sjukdomar, lung-, hjärt- och mag-sjukdomar m. m. samt för behandling af vissa tumörer, struma, körtelsvulster, kroniska hudsjukdomar, såsom eczem, hudkräfta, hår- och skäggschamp m. m.

**CEREBOS SALT**

kan användas till sista kornet — det håller sig fint och torrt.





Nedanstående skildring utgör det tolfte porträttet i den serie personkaraktäristiker, som ansluter sig till vår stora pristäfling "Iduns friaval", angående hvars bestämmelser vi hänvisa till täflingsprospektet i n:r 1.

## 12. Den öfvergifna.



N DAG FICK JAG PARINGNING från vännen Mätte Sundström, notarie i poststyrelsen, med anhängan om ett enskilt samtal någon afton hemma hos mig. Ett ögonblick tänkte jag — som vi Stockholmare lätt tänka vid sådana högtidliga förslag — att det rörde sig om ett litet papper. De kyliga engelsmännen ha en umgängesregel, som säger att man icke bör inlåta någon i sin krets innan man vunnit säkerhet för att han inte kommer en vacker dag och ber få låna pengar... Hvad man finge gå ensam och öfvergifven, om denna regel skulle tillämpas bland oss!

Emellertid erinrade jag mig, att vännen Mätte för någon tid sedan förlorat sin gamla mamma, som han bott med i alla år, och att denna då blifvit omnämnd i pressen såsom donator till ett bekant djurskyddsinstitut. Antagligen hade det således blifvit något öfver åt Mätte också. Men hur som helst, jag bad honom vara välkommen, och han infann sig.

Han hade inte väl satt sig till ro, förrän han drog upp ett gammalt nummer af Nyheterna och bad mig läsa en annons, ordentligt förstreckad med rött. Där stod: En öfvergifven flicka, som väntar etc. frågar om någon ädelsinnad man i god ställning skulle vilja brevväxla med henne för att lätta lifvets börda (ev. äktenskap). Bilj. mkt. Öfvergifven 22.

På min spörjande blick svarade vännen Mätte med att ur fickan ytterligare framdraga en liten brefbundt, som han räckte mig med en blyg försäkran om sitt önskränkta förtroende. "Den öfvergifna" hade icke fått mer än ett enda svar på sin annons, och detta hade givit upphov till den korrespondens jag nu höll i min hand. Hon berättade i breffen sitt öde: föräldrarna voro skilda, tydlighvis på grund af faderns vidlyftheter. Modern uppehöll sig och den unga dottern med inackorderingar. Bland dessa fanns det en, som hade en poetisk natur. Han började med att låna dottern böcker och slutade med att plösligt resa från henne till utlandet. Under tiden hade han hunnit göra henne olycklig. "Har jag älskat honom? Jag vet ej hvad jag skall svara, förstår knappast frågan."

Nu hade hon låtsat sig taga plats i någon aflägsen vrå af landet "för att skona mor" — och satt där, som mottagare af Bilj. mkt. Öfvergifven 22.

Det hela var enkelt, hvardagsgrått och rörande som en novell af Gustaf Ullman.

Jag måste le i mjugg, när jag såg att de bref som Mätte erhållit buro den otvetydiga adressen: Räddare 27.

— Ja, så långt ha vi kommit — återtog Mätte, då jag genomläst aktstyckena. —

Jag vet snart sagt allt om henne, utom hur hon ser ut och hur hennes personlighet verkar. Och det är närapå det viktigaste... Vill du vara min förmedlare, jag kan inte reda mig ensam.

— Förmedlare... till hvad?

— För att få veta, om jag kan gifva mig med henne, naturligtvis.

Och han lät mig höra sina "åsikter". Han kände sig mycket ensam, stackars Mätte, sedan modern gått bort. På detta sätt kunde han inte stå ut med att lefva längre. Men han ryste vid tanken på att nödgas kasta sig in i sällskapslifvet, öfvertygad om att de kvinnor han där skulle möta ej passade för honom, ohågad att underkasta sig möndan af den "konversationsbelägring" närmandet till en kvinna fordrar. Han räddes för alla misstag och återtog han intuitivt anade att ödet höll i beredskap åt honom. Mätte var långt ifrån någon eröfrande natur. Kampen fägnade honom icke, äfven om han inte hade något emot att känna sig som segrare. Därför sökte han lägga allt till rätta för segern, så att den hvarken skulle undgå honom eller falla sig för svår. Härtill blef jag honom behjälplig.

Jag for och uppsökte den öfvergifna i hennes gömställe. Jag såg på henne, omväxlande med det kalla ögat och det varma, såg henne som hon gick och stod, glömande hennes historia, befraktade henne endast som kvinna... jag såg henne som figur i en tragedi, som ofelbart gifvit henne märken för lifvet. Hon tilltalade mig och väckte min renaste sympati. Jag berättade, att den vän, på hvars vägnar jag kom, var föga poetisk. Då sade hon: "Gud ske lof för det!" — Jag förtalade att han älskat sin mor och nu kände sig mycket ensam. Då strålade hennes ögon. Den öfvergifna dyrkade sin räddare... Jag beklagade för mig själf, att inte Mätte varit inackorderad hos denna flickas mamma i stället för den poetiska skälmen.

Ty det är dock en vågad sak att taga till hustru en half-änka med ett litet barn, som hon inte ens fått ännu. Men inför detta hyste Mätte inga betänkligheter. Visserligen blefvo vi lätt nog öfverens om att afvikelsen från det sociala bruket härvidlag spelade en mer underordnad roll. Hans ställning var icke sådan, att den fordrade någon regelrätt fasad. Prai blir det alltid, när man och kvinnan ställa sig i relief mot platta, allmänna seden. Men pratet stillnar, om man håller sig hård som en vågbrytare. Folk får snart andra att syssla med, och man lämnas i fred.

Men tragedien, en hustru med tragedi, aktad dig, Mätte! Som en skugga kommer "den poetiske" att sitta vid ditt bord och vid hennes sida, när hon sköter ditt fosterbarn, ja, skymta för hennes ögon, när du sluter henne i din famn.

Men Mätte menade, att hon snart nog skulle glömma det onda hon gått igenom för allt det goda han ville göra henne delaktig af.

Så gick det till att jag kom på bröllop mellan Räddaren 27 och den Öfvergifna 22. Och jag har i årens lopp, medan barnskaran ökats, måst medge, att Mätte, den förhoppningsfulle, i detta fall visat en god psykologisk insikt. Han har funnit det hans lyne begärde, en seger utan stor kamp, en kvinna som han blef öfverlägsen genom blotta sina välgärningar. Något annat sätt att bli öfverlägsen gick Mätte inte i land med. Men sättet är inte dåligt, om det blott ej drives till öfersitteri.

Bör man häraf draga den allmänna slutsatsen, att det är förmånligt att taga till hustru den som öfvergifvits af sin mammas inackordering? Ja, blott man i förväg låter det stackars människobarnet rannsakas af en betänksam vän. Det är mig som fru Mätte betraktar som sin egentliga räddare.

Öfver de olyckligas anleten ligger ett dok, invävt såsom med skrämmande figurer — lyft det varsamt, då finner ni ofta, att präfnings — hur obetänksamt de än låtit sig lockas — stälsatt och luttrat deras själ.

Det skulle glädja mig, om den öfvergifna icke blefve aldeles utan röster. Men jag är dock lite orolig, att man lika beredvilligt skall skänka Mättes handling sitt erkännande som man försiktigt vill undgå att följa hans exempel. Men glöm ej, att han vann ödets bevägenhet genom sin rent mänskliga godhet mot en öfvergifven varelse.

MOGENS LANG.

## Visan om Fingal.

Af GUSTAVA SVANSTRÖM.



ANDLAR-BRITA HAR VARIT ute "på affärer", och hon går landsvägen framåt i det ljufliga majvädret.

Hon har slätkammadt, linfärgadt hår, så hårdt åtsnurradt i en lök i nacken, att knappast ett strå kan komma på afvägar, ty hon är ett ordentligt fruntimmer. Hon rör inte för, att vinden, som spelar ljum genom det ljusgröna löfverket, ibland gör henne det spraffet att puffa den stela sjömanshatten på tre kvart.

Värmen har framkallat röda rosor på de något vissna kinderna, och ögonen äro runda, blå nästan som förgätmigej.

Hvarenda människa i socknen känner handlar-Brita. Sedan en mängd år tillbaka besitter hon laglig rättighet att idka gårdfarihandel i trakten. Går hon på längre färder, skjuter hon sitt lager på en liten kärra, men går hon bara på en dag inom socknen, bär hon butiken med sig i en stor svart skinnväska.

Den innehåller litet af hvarje, band och spetsar, knappar och nålbref, förklädestyg och parfymerade tvålar, vykort och mamsell Arfvidssons spä- och drömböcker, säkerhetsnålar och broscher. I fråga om afsättning åtnjuter hon ett större privilegium än sina yrkeskamrater, ty hon är allmänt känd som ett hederligt och kristligt sinnadt fruntimmer, som inte skulle vilja lura en människa på ett öre.

När hon först började med affärerna, hyrde hon för tre kronor i månaden en liten kammar för sig och sitt lager. Men när tio år gått, köpte hon en gammal stuga, som hon flyttade och byggde upp som ny på egen fri grund.

Hvar vår brukar hon ha i sitt fönster en stor kaktus med blodröda blommor. Och kommer någon och vill se den på närmare håll, står det knappast till att finna ett dammkorn i hennes stuga. Järnspiseln är blank som en spegel, och på borden ligga styfmanglade servetter.

Handlar-Brita är på väg hemåt, medan gräset vid vägkanterna doftar af ung sommar. Hatten vippar för vinden, hon bär halfhandskar på händerna, och saxen, som hänger ned i en snodd från skärpet, dinglar sakta i sitt etui.

**Pellerins Växt-Margarin**

ersätter det finaste mejerismör.

Bästa, drygaste och hållbaraste fabrikatet.



Slutligen ser hon en röd stuga sticka upp ur en grön buskage. Den är hennes egen, ärligt betald till sista öret. Aftonsolen skinner öfver den, och fåglarna kvittra. I den lilla täppan är potatisen uppkommen och lysar friskt mörkgrön mot den grå mullen.

En stor gul figerstrimmig kaff, påminnande i färgen om ett moget hjortron, kommer tassande öfver gräset och hälsar henne med ett jamande.

— Guldknoppen! svarar handlar-Brita.

Egentligen heter han Sultan, men bär för öfrigt smeknamn passande för olika tillfällen. Han lägger sig ned i gräset och rullar sig vid hennes fötter. Pupillerna dra ihop sig till en smal, svart månskära inne i det lysande gula, som kisar upp till henne.

Hon tar honom upp i sin famn och frågar honom hur han haft det, medan hon varit borta. Och han drar in klorna och spinner, spinner.

Det gör henne ondt, att hon så ofta måste lämna honom moderlös. Om vintern brukar hon anförtro honom till någon af grannarna, men om sommaren brukar hon blott ställa ut en skål mjölk åt honom och för öfrigt låta honom sköta sig själf. Men hon skall alltid gå i ängslan för elaka hundar och människor.

Hon bryter några kvistar björklöf, eftersom det är helgdagsafton, och med Sultan hvilande mot skuldran går hon in i stugan. Där är lyst och rent och fint. På bordet står hennes kaktus med blommorna lysande röda som blod och på väggen midt emot sitter en kolorerad plansch ur en jultidning, föreställande Romeos och Julias möte på balkongen. Bredvid hänger en gitarr.

Men innan handlar-Brita företar sig någonting annat, gör hon upp sina affärer, räknar efter hur många meter förklädestyg, hur många buntar band och synålsbref, samt hur många vykort med glad pingst på hon sålt.

När detta och andra praktiska bestyr äro öfverstökade, tar hon gitarran och går ut och sätter sig på trappan. Då har hon utbytt den mörka yllekjol hon använder efter vägnarna mot en nystruken bomullsklädnad, som frasar af stärkelse, löken i nacken sitter hårdt åfsnurrad, och ansiktet rodnar efter en grundlig tvättning med kryddtvål och vatten.

Den guldkimrande aftonen lyser klar och helgdagsstilla omkring henne, jorden doftar ung blom och grönska, och fåglarna spela.

Då rör sig en sakta fläkt i hennes sinne. Ty under hennes lifs prosaiska gärning frodas romantikens vildskog därnere.

Den har fått sin näring ur alla de visböcker, fyllda af rörande kärleksvisor, som hon burit instuckna i sitt lager, ur alla de följelonger, i hvilka hon om söndagsaftnarna deltagit med älskande i deras kval och lycka. Ehuru inte ens hennes ovän skulle kunna säga annat om henne än att hon alltid varit ett sedesamt fruntimmer.

Sultan mediterar bredvid henne med förnämt halflutna ögon, öppnar dem och jamar till litet, när det klirrar i gitarrans strängar.

Med gäll och trånande röst sjunger hans matmor sin älsklingssång, visan om Fingal.

"Ensam i skuggrika dalen,  
fått vid den svalkande ström,  
bodde befriad från kvalen,  
Fingal en herde så öm."

När hon hunnit så långt dyker en manlig gestalt upp vid hennes grind. Han är blekhet och skallig, när han lyfter på hatten, men ansiktet skinner godmodigt och välvilligt.

Ena benet är missbildadt och drar en klumpfot öfver gräset. — Jag tror, att man sitter och solar sig, säger han.

Handlar-Brita nyper i sin klänning och flyttar litet på sig.



## Ett göteborgsbröllop.

FÖR NÅGRA DAGAR SEDAN SAMMANVIGDES i brudens föräldrahem i Göteborg af biskop E. Rodhe justitierådet Joh. Hellner och Agnes Ekman. Bruden är dotter till ledamoten af första kammaren konsul Johan Ekman och hans maka född Richert. — Anna Backlund tofs.

Nygren sätter sig på kanten af trappan. Han är skraddare och hennes närmaste granne. Han är ogift och sedan hans gamla mor på vårvintern lade ihop sina ögon, lefver han alldeles ensam, har inte brytt sig om att skaffa sig något annat kvinnfolk — ännu.

Det är naturligt, att ensamheten drifver honom att offare än tillförne söka handlar-Britas sällskap.

Han talar först om väderleken, och sedan söker han vinna ett ynesbevis af Sultan.

— Tulpan, lockar han — kom hit till mig.

— Sultan heter han, rättar handlar-Brita.

Hon tänker, att nog vet Nygren hvad hennes älskling heter — det är den förvirring, som han helt naturligt känner i hennes närhet, som kommer honom att ta miste på namn. Ty hon skulle väl ha varit döf och blind, om hon inte märkt, att det legat någonting i luften, ända sedan Nygren blef ensammen, stackare.

— Jag brukar kalla honom Solrosen och Guldknoppen också, säger hon med en smältande blick på Sultans gula hufvud. — Fast det är förstås bara smeknamn.

Nygren börjar att tala om vädret igen, och så uppstår det en liten paus. En guldviolet molnstrimma drar öfver solen och sprider en sval skugga i luften.

Nygren tänker, att handlar-Brita har en bra stuga, bättre än hans egen, och att hon dessutom har litet pengar på banken. En snäll och rejäl människa är hon, och hvad det beträffar, att hon vill hålla ordning så var hans mor också en sådan, så att han är van vid det. En liten kammare skulle det nog kunna inredas, där han finge ha sitt arbete för sig.

Handlar-Brita tänker, att det inte är godt för människan att i längden vara allena. Och inte för Sultan heller —. Det skulle allt vara bra för honom, att ha Nygren hemma, när hon är borta. Och Nygren är en bra och be-

skedlig karl, som alltid var snäll mot sin gamla mor och som nu behöfver ett kvinnfolk i stället. Lagom gudfruktig är han också, så att han går i kyrkan, men inte bryr sig om att hindra bort fiden med att springa på möten och allt slarf, som finns.

Och det där falléret med foten —.

Det har varit hans lycka, tänker handlar-Brita, ty annars skulle han väl ha skumpat i synd och värld och kanske fastnat för någon ung jänta, som blott gjort honom olycklig.

Och så mötas hennes och Nygrens tankar i kammaren — den skulle nog kunna redas in, så att inte Nygren skröpade för mycket.

Molnstrimman öfver solen har försvunnit, det strålar och doftar af majgrönt i björkhaugen igen, en gök börjar att gala borta i åsen.

Nygren skiner upp.

— Ja, nu skall man räkna hur många år man får gå ogift —

— Ja, det får Nygren göra, säger handlar-Brita och nyper i kjolen — Nygren som är ung.

Saken är den, att Nygren är ett par år yngre än hon, och han småler smickrad.

Men i detsamma tystnar göken, innan någon hinner räkna.

Nygren harklar sig. Han är inte riktigt på det klara med, hur han skall börja än. Så faller hans blick på gitarran.

— Får man kanske höra litet musik? undrar han.

Handlar-Brita krusar en smula, men så börjar hon att klirra i strängarna.

Och åter går det en fläkt genom romantikens vildskog nere i hennes själ. Hon nästan glömmer bort, att det är Nygren som sitter bredvid henne med ett frieri på läpparna.

— Ja, jag får väl sjunga då, säger hon — fastän jag förstås inte är någon sängerska.

Hon tar "visan om Fingal" igen, men eftersom hon redan sjungit första versen, börjar hon med den andra.

"Kärlek, som plågar så mången,  
hade ej rum i hans bröst —"

Men så sjunger hon om, hur han en morgon får sin frid störd när han "vid den svalkande strömmen får skåda en flicka "huld som en ängel i drömmen, ljuf som en blomma i bön." Och om, hur den sköna till sist förklarar "ty jag är ingen herdinna, och Fingal kan aldrig få mig", hvarpå den frogne herden alldeles förkrossad" blickar mot himlen och dör".

Det är många verser, och medan solskenet faller öfver hennes glesa hår, och fingrarna mekaniskt stryka ackompanjemangelt på gitarran, sjunger handlar-Brita gällt och trånande, tills hennes runda blå ögon bli simmiga af rörelse.

Men Nygren hinner samla sig.

Det är en rörande visa, så rörande, att han riktigt sveffas. Men på slutet harklar han sig och spottar ett par kraftiga tag för att riktigt klara strupen.

— Det är en fin visa det där, menar han, riktigt fin, fastän det slutar så sorgligt. Men inte är det sagdt, att det alltid behöfver sluta så där sorgligt.

I handlar-Britas själ dallrar det ännu som ett eko. "Ty jag är ingen herdinna, och Fingal kan aldrig få mig."

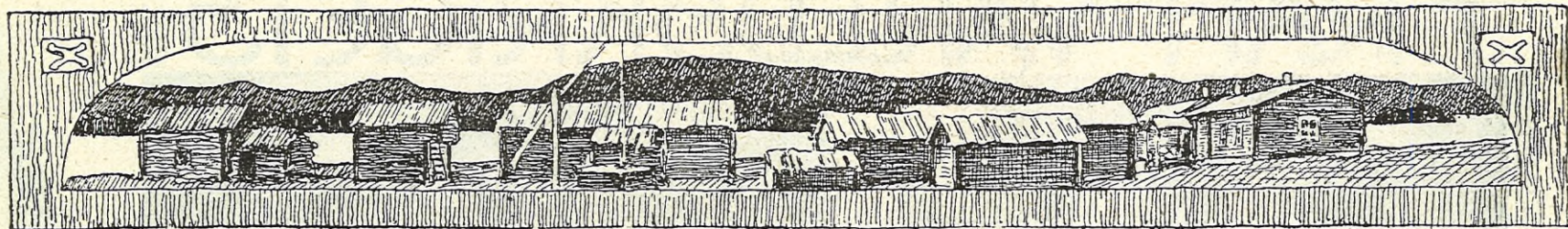
Men så kommer hon tillbaka till verkligheten och slår ned ögonen.

— Nej, det behöfver det förstås inte, medger hon.

Hon vet, att ögonblicket är kommet.

Nygren makar sig litet närmare, fåglarna kvittra, och Sultan—Tulpan—Guldknoppen spinner som en liten fors i stillheten.





## Till Finland. ❁ Dikt af Carl Larsson i By.

PÅ GRÄNSEN MELLAN OSS GROR MOS-  
san redan.

Det gamla såret blifvit ärr, och svedan  
med sista hjärtat, som den känt, har dött.  
På eld som brände för ett sekel sedan  
har samma sekel nu sin aska strött.  
Men årens aska är ej glömska, bröder,  
ty under det förgångnas aska glöder  
ännu vår gamla vänskap röd på hällen.  
För mycket ändå oss gemensamt var,  
att ej ett glöd af kärlek tindrar kvar,  
fast tidens brasa brunnit ner i kvällen.



Som någon gammal kärlekssaga säger,  
att mellan älskande på deras läger  
ett svärd blef lagdt att deras kärlek hindra,  
så är emellan oss ock svärdet lagdt  
af ödets och historiens hårda makt —  
men rosor växa öfver svärdets klinga.  
En gången tids gemensamhet har jordats.  
Det snitt som svärdet skar, till gräns fullbor-  
dats,

hvars sista röse lagts för länge sedan.

Men minnets vildvin har klädt gränsen  
grön,  
vår vänskaps rosor mötts på murens krön  
och gått i sångens knopp och blomma redan.



Vi skildes. Ödet skänkte i ur kannan  
sin frihets dryck åt oss, åt Er en annan.  
Men ifrån hundra striders svunna dar  
ändå så mycket oss gemensamt var,  
att af den dryck, som Er af ödet skänktes,  
en droppe malört i vår bägar stänktes.  
Vi ödets bud och skilda stigar följde,  
men samma haf dock våra kuster sköljde.  
Ur samma rot vår odling spirad var,

och bådas åker samma skördar bar.  
I lagerkransen, Norden bär om pannan,  
hvarannan knopp är vår och Er hvarannan.  
Men ifrån Finland var det dock vi hörde  
den sång, som svenska hjärtan djupast  
rörde.

Af allt, som sjungits på vårt tungomål,  
mest älskadt är väl ändå "Fänrik Stål".  
Den sång, där slagna härar gått till seger  
med pannan strålände af ärans glans.  
Det finns ej folk, som deras like äger,  
ej tid, som bleker dessa sångers krans.  
På dessa dikter hvarje skolbarn stafvar,  
och för de unga blommor hvarje rad,  
när hjältar stiga upp ur sina grafvar,  
och härar tåga öfver bokens blad.  
"Där gå två folk, som kunde allt  
blott ej sin ära svika,  
där går en här, som frös och svalt  
och segrade tillika."  
Och inför hjärtans fröjd och ögons glans  
är gränsen glömd som om den aldrig janns.



Af alla tider var vår tid den tyngsta,  
och tyngst för allt det svagaste och yngsta,  
för svaga folk och för hvar tanke späd,  
som tynat under maktens grofva träd.  
På allting tidens tunga skugga föll,  
små svaga folk förtrampades till trälar,  
och maktens hand om folkens strupe höll  
med rätten trampad under sina hälar.  
Nu brinner världen. Allting störtar samman,  
och tiden bär sig själf som ved till flammen.  
Den världsbrand, som vårt häpna öga ser,  
den är ett åldradt tidehvarf, som brinner ner.  
En tid, som gillrats upp på bajonetten,  
som Saul faller på sitt eget svärd.  
Och på dess röjda tomt skall stå en värld,  
hvars hörnsten, förr förkastad, heter rätten.

Midt under kampens dån i väster, öster,  
det är som hörde man ett sorl af röster —  
man ännu intet ser, man bara hör,  
som man det närmast före gryning gör,  
då ännu allt blott hvisskar eller tiger —  
just innan hanen gal och solen stiger.  
All brand blir släckt, och äfven världsbrand  
släckes.

Den plågans kalk, som nu åt folken räckes,  
en gång dock är till sista droppen tömd.  
En gång är Fenrisulfven död och dömd,  
är Midgårdsormen slagen, Loke fallen,  
och mänskligheten möts på Idavallen,  
där solen lyser på en brunnen värld,  
men rättens taflor ibland gräsen skimra —  
att samfällt upp den nya tiden timra  
på rättens grund och ej på maktens svärd.  
Den tid skall komma, då hvar boja faller,  
då hvarje mur rifs ner och hvarje galler,  
då hvarje folk sitt eget öde får  
att skapa, forma som det själf förmår.  
Då all den glöd, som burits genom världen,  
får tända egen eld på egna härden.



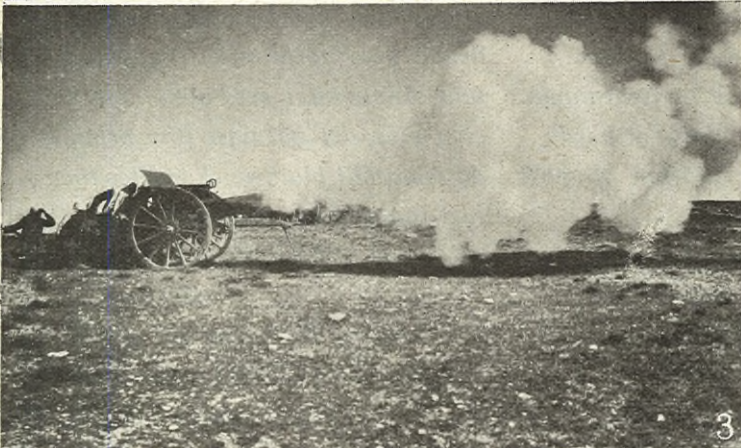
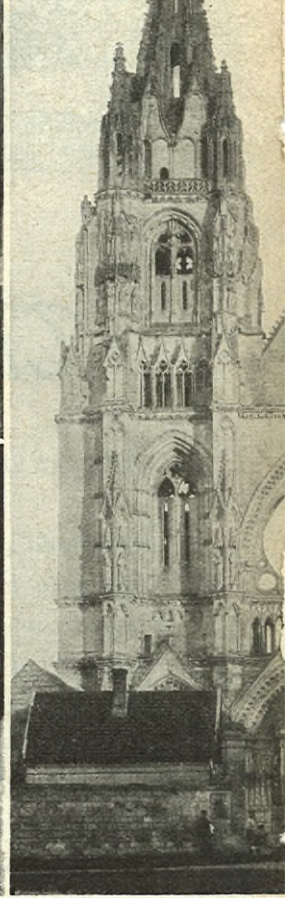
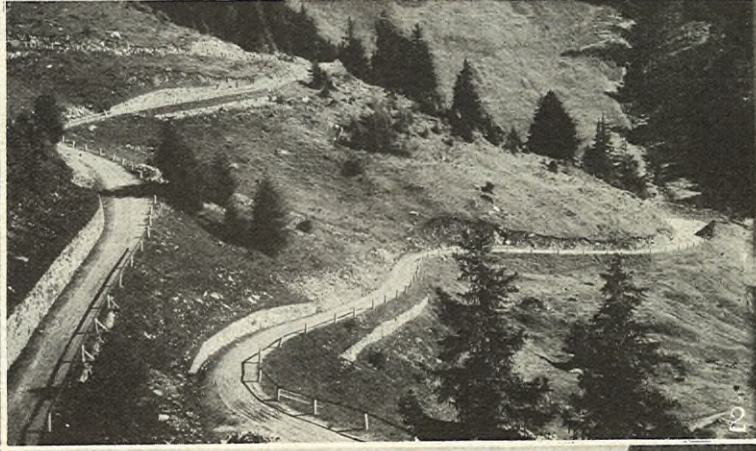
Se, folk och människor äro ett och samma.  
Den yngling, som i hjärtat bär en flamma  
af hopp om framtidslucka — hopp och  
tro —

har därmed grunden till sin lyckas bo.  
Så har det folk, som på en framtid hoppas,  
sin framtid gömd i detta hoppets frö.  
Dess frö skall gro, och fröets planta knoppas,  
ty det som ej kan dödas, kan ej dö.  
Hur tunga steg än öfver Finland tagas,  
en gång skall landets framtid gry och dagas.  
Ty ur er kärlek skall en gång gå opp  
Ert ljus, Er glans, Er fröjd, Ert hopp,  
och högre klinga skall den gången  
den fosterländska sången.





# FRÅN VÄRLDSKRIGETS



italienarna ännu icke hunnit, men dit de drömma om att nå. Glocknerstrasse (2), ett pass i Kärnten, tyckes bjuda en jämförelsevis bekväm väg för en armé, antingen den nu går neråt mot Poslätten eller i motsatt riktning. Paternsattel (4), gränspass mellan Österrike och Italien, ser däremot allt annat än bekvämt ut. Bild 10 visar ett af Österrikerna starkt befäst högländspass vid Nago. Bild 12 slutligen är Brenner passet med staden Mairie i förgrunden. Här går vattengränsen mellan Nord- och Sydtyrolen, och just så långt sträckte sig italienska regeringens fordran på landafträdelse under köpsläendet före kriget. Bild 3 är ett kanonskott fångadt i flykten. Under skuggan af sådana rökmoln ligger nu Europa begravet. Bilderna 5 och 14 äro från Kaukasien, också det en krigsskådeplats. Vi se

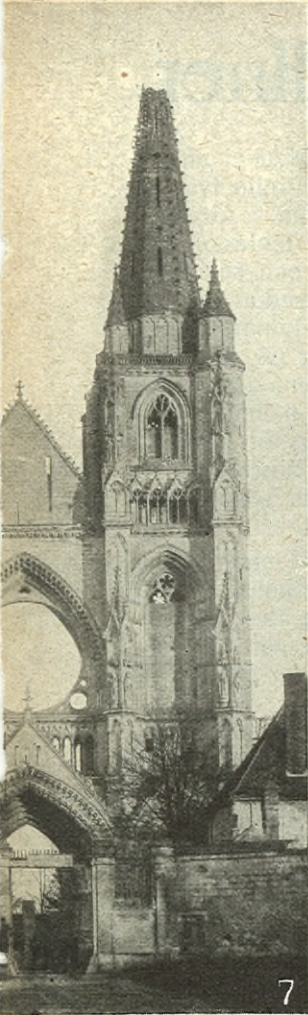


**V**ÅRA BILDER I DAG ÄRO PÅ olika sätt karaktäristiska för tillståndet i det Europa, som för krig på lif och död, och det Amerika, som ännu så länge ser på. Bild 1 med de fem polska kvinnorna, som tagit sina säckar med utsäde på ryggen och vandra åstad för att beså fälten, är betecknande nog. Dessa bondhustrur bo midt i krigszonen mellan Filippowo och Suwalki, men utan att låta sig af något bekomma, sköta de sitt arbete eller rättare människens. Värre än något annat vore det ju, om åkrarna blefvo obesädda, och folket utan bröd. Bild 11 är en liten älsklig scen från oskfronten, som också visar hur kriget ger kvinnorna sysselsättning. Man kan lätt tänka sig hur de tyska soldaterna skola njuta af att för en gång slippa kvinnogöret och få se på, hur kvinnorna knoga för att få deras plagg rena. Bildgruppen 2, 4, 10, 12, för oss till de gränstrakter mellan Österrike och Italien, dit

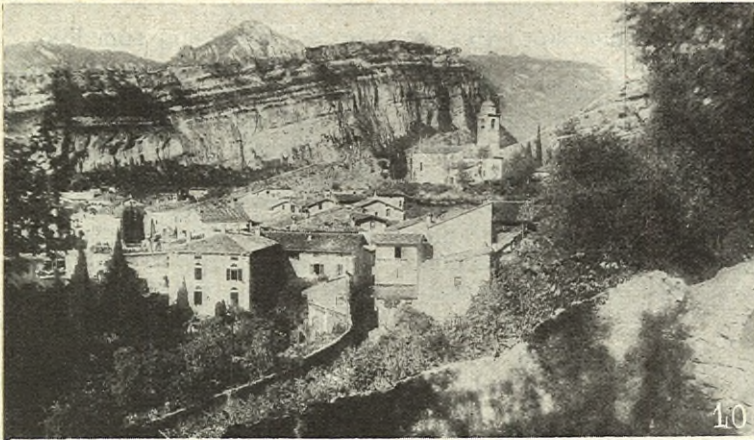




# SKILDA SCENER



7



10



11



12



13



8

här kaukasiska kvinnor krossa hveten med handkvarnar af sten, samma metod som våra stammödrar för århundraden sedan tillämpade. Borde vi icke, sedan vi i så mycket väsentligare saker återgått till barbariska bruk och vanor öfverge ångkvarnarna och ta tillbaka våra handkvarnar? De två oxarna, som ligga på rygg på lastvagnen (bild 14) äro fyllda med vin. De låta sig också dragas af två andra oxar. Vin forslas på detta sätt i Kaukasus. Bilderna 6 o. 7 ge någon föreställning om krigets framfart i det sårade och söndertrasade Frankrike. Bild 6 är från katedralen i Reims, bild 7 klostret St Jean des Vignes i Soisson. Säkerst har helgonet ej heller förmått skydda sina vingårdar eller deras goda vin. Tyska strupar vilja ha sitt liksom tyska granater. Bild 8 visar hur Nordfrankrikes unga bokskogar användas till villor

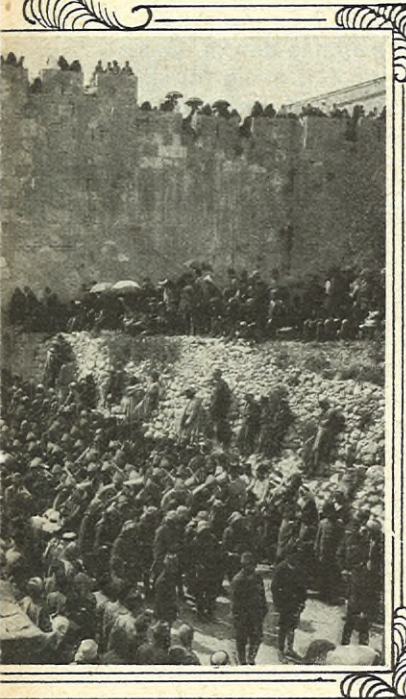


14

åt tyska officerare. Der herr Hauptmann tyckes vara nöjd med arrangemangerna. Bild 9 visar hur turkiska trupper, som haft en framgång vid Dardanellerna, fira sin seger i Konstantinopel. Det är sultanens födelsedag, och han har på sina undersåtars bön antagit titeln "den segerrike". Bild 13 ger en vy af Lemberg, som nu i dagarna befriats från den ryske eröfraren. Osäkert om det efter befrielsen återstår det som ses å bilden. Den sista eller 15:de fotografien är från Newyorks hamn. Den tyske fotograf, som skickat den, har försett den med den spetsiga underskriften: "Zur note Amerikas". Med anledning af spänningen mellan Tyskland och Amerika skulle Förenta staternas samlade krigsflotta i Newyorks hamn anordnat ett ståtligt fyrverkeri! (2, 4, 10, 12, 13, 15 Leipziger Presse-Büro. 3, 11 A. Grohs ill. Verlag. 5, 14 G. Bruennlein, Berlin. 1, 9 Presse photo synd. 8. Berl. ill. Gesellschaft foto.)



15





# SKRATTMASKEN. Af Richard Vallner.

1.

**N**ÅGON EGENTLIGEN OMTYCKT person hade väl Sven Persson i Källgården aldrig varit, därtill hade han visat sig allt för hänsynslös och knifvig i affärer, allt för omlänksam och mån om egna intressen, men å andra sidan hade man inga direkta fuffens att förebrå honom, och för öfrigt måste man medge, att han genom sin arbetsamhet och ihärdighet väl gjort sig förtjänt af någon framgång i lifvet.

Och i detta sistnämnda afseende sammanföll den allmänna meningen ganska nära med Sven Perssons egen. Ingen visste bättre än han själf, hur mycken möda och skicklighet han måst utveckla för att öfvervinna alla de hinder, som stått i hans väg, och nå fram till den gynnsamma position, han till sist förskaffat sig.

Son till en fattig torpare och föräldralös redan vid femton år hade han med outfrötlig energi arbetat sig upp från drängpojke till rättare, från rättare till inspektor, där efter hade han med hufvudsakligen lånade medel arrenderat en bondgård, tio år senare hade han köpt gården, och efter ytterligare tio år hade han betalt alla in-teckningar i densamma och satt nu vid ett par och femtio år som ägare till en skuldfri gård, om cirka 175 tunnland god och välskött åkerjord i en af Ostergötlands bördigaste trakter.

Detta kunde kanske i åtskilligas ögon synas som en allt för ringa position att göra affär af, helst som det i samma ort fanns ett par herrgårdar med flerdubbelt större areal, men förhållandet var, att dessa liksom i regeln socknens öfriga egendomar voro ganska drygt belastade med hypotek och andra in-teckningar, som slukade en god del af deras ägares inkomster och hindrade dem att nå verkligt välstånd. I själfva verket ansågs Sven Persson allmänt som den mest välsituerade mannen i trakten, och det var vanligt, att de andra bönderna, då de hade att omsätta sina reverser och växlar, suckade: — Hå hå, ja ja, den som hade det så bra som Sven i Källgården, han behöver inte betala ränta han, han stoppar i kistan i stället.

Och småningom gick det som det brukar gå, när någon haft lyckan med sig i lifvet, torparsonen Sven Persson blef en ganska ansedd man, som bekläddes med det ena förtroendeuppdraget och hedersposten efter den andra och ofta var sedd på bjudningar hos både bättre och enklare folk. Någon riktig popularitet eller vänskap vann han dock allthjämt icke, man respekterade hans framgång och fördrog för densammas skull hans personlighet, utan att dock sympatisera med den, ja, åtskilliga funnos, som hyste motvilja för eller rent af fruktade honom, ehuru de af hänsyn till hans goda ekonomiska ställning bemödade sig att visa honom en höflig min.

Och det tycktes, som om Sven Persson alls icke sträfvade att inge några andra känslor. Det hände aldrig, att han hjälpte någon människa, som var i trångmål, aldrig gjorde han några tjänster, och om han hade någon förfallen fordran, indref han den obarmhärtigt utan att taga hänsyn till, om gäldenärens ställning var aldrig så ömtålig. Då han talade med någon, kom vanligen ett litet ironiskt leende vid hans neddragna mungipor, och äfven hans stämma hade i regeln ett ironiskt eller spefullt tonfall. Det var, som

om han anseff alla andra människor i ett eller annat afseende litet dumma och underlägsna honom själf och skrattat invärtes åt dem. Och detta skratt afpräglade sig småningom så starkt i hans ansiktets linjer, att det följde honom öfverallt, under arbetet på åker och i ladugård, då han satt i kommunalstämman eller som nämndeman vid tinget, på kalas och på begrafningar; ja, till och med i sömnen hvilade det som en mask öfver hans medvetnislösa drag.

2.

Ungefär vid den tid, då Sven Persson fått sin gård skuldfri, hade en ny bonde flyttat in till socknen. Han hette Lars Nilsson och hade kommit från ett angränsande härad för att öfvertaga en gård, kallad Nergården, som han inropat på auktion efter en nyligen afliden släkting.

Egentligen betraktades denna affär af de öfriga sockenborna till en början icke med så särdeles blida ögon, ty liksom Sven Persson för tio år sedan hade den nye bonden köpt sin gård mest för lånade pengar, och som han hade hustru och inte mindre än sex barn i eller under skolåldern, kunde man ju riskera, att en vacker dag få hela familjen på fattigvården. Men då Lars Nilsson vid närmare bekantskap visade sig vara en hygglig och arbetsam man, som synbarligen på allt sätt bemödade sig att fylla sina plikter och göra rätt för sig, lät man snart grollet fara och förlikte sig med honom. När allt kom omkring, voro ju några stycken barn inte så dyra att föda på en bondgård, och allt eftersom de växte till kunde de ju för öfrigt blifva fadern till nytta och hjälp i landtbruket.

Ja, det dröjde inte länge, förrän man ganska allmänt började tycka riktigt bra om den nye grannen och betraktade hans inflyttning som en vinst för socknen. Lars Nilsson var nämligen en välvillig och godhjärtad man, som gärna stod till reds med en tjänst, när han kunde, och dessutom fanns det något blidt och vänligt hos honom, som väckte sympati och ingaf förtroende. Ehuru strängt upptagen af arbetet på sin gård, blef han därför anlitad för allehanda tjänster och uppdrag, och som han nedlade lika mycket omsorg och intresse på dessa som på sina egna affärer, blef följderna, att hans tid och krafter allt mera togos i anspråk för dylika ändamål. Fattiga och rika, storbönder och torpare, alla kommo de till Lars i Nergården, då de ville ha något bestyr uträffadt, som de inte själfva för tillfället hade tid med, eller som af en eller annan anledning beredde dem svårigheter; var man tveksam, hur man borde handla i någon sak, frågade man honom gärna till råds, var det något ärende, som rörde hela socknen och som alla drogo sig för, fick han åtaga sig värfvet.

Och Lars Nilsson tycktes alls inte tröttna vid alla dessa uppdrag, det föreföll, som om det låg i hans natur att tjäna andra, det var ett behof för honom lika naturligt och nödvändigt som att andas och som det därför inte kunde falla honom in att finna obehagligt eller söka undandra sig — lika litet som det föll grannarna in att se något märkvärdigt i hans beteende eller deras ställning till honom.

Ett undantag i sistnämnda hänseende utgjorde dock Sven Persson. För honom var Lars Nilssons handlingssätt en källa till lika

mycket förvåning som löje. Mycket enfald hade han sett i sina dar, men detta tycktes honom nästan öfvergå allt annat. Att först gå och köpa sig en gård för lånta pengar och till på köpet med hustru och sex minderåriga barn på halsen och sedan gå och göra sig till allas passopp och tjänare i stället för att sätta till alla krafter på att sköta sina egna affärer och intressen, det syntes honom vara det dummaste en människa öfver hufvud taget kunde taga sig för. Naturligtvis skulle karlen slupa på näsan om ett par år eller förr — och det var sannerligen det minsta en sådan vore värd.

Detta sade han också till de andra bönderna, då de i hans närvaro kommo att tala om Lars Nilsson, och han tillade med sitt vanliga ironiska flin: — Så nu gäller det att laga, så en får en bit med af steken, innan hon surnar.

Det tycktes dock åtminstone till en början knappast, som om Sven Perssons olycksprofetia skulle gå i uppfyllelse. Lars Nilsson fick ett par goda skördeår och lyckades utan något mankemang fullgöra sina förbindelser. Litet knappt hade han det kanske i hushållet, och nog fick han afstå från både ett och annat i nöjes- och bekvämlighetsväg, som de andra bönderna ansågo sig ha råd till, men hufvudsaken var ju, att han klarade sina lån i alla fall. Och under tiden befästes hans popularitet allt mer, det fanns nu ingen längre i socknen, som beskärmade sig öfver hans inflyttning, tvärtom var man allmänt öfverens, att den hygglige mannen förtjänade all aktning, på samma gång som man allt flitigare begagnade sig af hans tjänstaktighet och hjälpsamhet.

Sven Persson lät dock inte bedraga sig af denna tillfälliga framgång. — Det går ju an att hålla sig kavat, så länge solen skiner, tänkte han, men vänta bara, tills vädret vänder på sig, så får vi se; det blir nog annat ljud i skällan då.

Under den första tiden nöjde han sig mest med att iakttaga Lars Nilsson på litet afstånd, hvar till han hade särdeles godt tillfälle, då dennes gård låg endast ett par tre stenkast från hans egen. Från sin trädgård kunde han höra Lars Nilssons barn stöja i dennes trädgård, från sitt sängkammarsfönster i andra våningen kunde han se alla personer, som kommo på besök till Nergården, och om han inte på förhand hade kännedom om deras ärenden, brukade han efteråt på omvägar skaffa sig underrättelse därom. Och naturligtvis kunde han i nio fall af tio till sin stora förlustelse konstatera, att det gällde någon ny växel på den beskedlige tokstollens tjänstvillighet.

Det var helt enkelt ett af Sven Perssons förnämsta nöjen att gå och hålla utkik på Nergården om dagarna, och han visste snart nästan lika bra som invånarna själfva, hvad som tilldrog sig på grannens gård. Någon gång hände det, att han mötte Lars Nilsson ute på vägen, som gick mellan deras ägor, eller vid en tillställning hos någon af grannarna, hvar vid han brukade tilltala honom i spefull ton och vanligen med någon förtäckt anspelning på hans enfaldiga handlingssätt, och då Lars Nilsson svarade honom på sitt vänliga, försynta sätt, utan att alls synas stött eller sårad af hans gyckel, kunde han brista i ett halfhögt, skrockande skratt.

(Forts.)



# UR DAGSKRÖNIKAN

## Rösträtts- mötet

DET NU AFSLU-  
tade rösträttsmötet  
i Huskvarna och på  
Visingsö kan i af-  
seende på anord-  
ningar, stämning  
och värdefulla för-  
handlingar endast  
jämföras med den  
stora internationella  
rösträttskongressen  
1911.

De anmälda del-  
tagarna voro öfver  
trehundra, och för  
alla dessa gäster  
hade Huskvarna  
rösträttsförening  
sörjt så omtänksamt  
och gästfritt som  
den bästa värdinna.

Arrangemangerna voro från början till slut  
förträffliga och hela det stora maskineriet  
arbetade utan någon rubbning. Att mötet  
blef hvad det blef är alltså i första rummet  
Huskvarnaföreningens och dess ordförandes  
fröken Gerda Planting Gyllenbågas, förtjänst.

En entusiastisk beslutsam stämning hvilade  
öfver mötet, som var besökt af mycken ung-



i Huskvar-  
na

gonsin. I fredsar-  
betet ha de en stor  
uppgift och för att  
kunna fylla den i  
det verksamaste  
sättet måste de äga  
medborgarrätt.

Många värdefulla  
föredrag höllos un-  
der mötet, bl. a. af  
doktor Gurli Petrini  
och fru Frigga  
Carlberg öfver frå-  
gan hur det sista  
motståndet mot  
kvinnans rösträtt  
skulle öfvervinnas  
och af fru Gerda  
Hellberg om röst-  
rätt och rashygien.  
Fru Anna Wicksell

talade om arbetet för en varaktig fred, och på  
hennes förslag antogs enhälligt af mötet dels  
Haagkongressens hufvudresolution, dels cen-  
tralorganisationens för varaktig fred minimi-  
fordringar för det blifvande fredsslutet. Red-  
dogörelse för kvinnokongressen i Haag läm-  
nades af fröken Mathilda Widegren.

På söndagen talade Ellen Key inför det



dom. Det blef till en  
öfvertygelse hos  
alla mötesdeltaga-  
arna, att i denna  
lunga tid kvinnorna  
icke få vara overk-  
samma utan måste  
arbeta mer än nå-

1. Tredje allmänna  
svenska rösträttsmö-  
tet på utflykt till Vi-  
singsö söndagen den  
20 juni åhör Ellen  
Keys föredrag om  
"Kvinnovilja och kvin-  
nomakt. 2. Snapshot  
af Ellen Key under  
föredraget. Calla  
Sundbeck foto. 3.  
Studentmötet i Ätvi-  
daberg uppvaktar  
kronprinsparet vid



församlade mötet  
och en stor folk-  
skara för öfrigt öf-  
ver ämnet Kvinno-  
vilja och kvinno-  
makt. Hon beto-  
nade kvinnornas  
nya uppgift att

baron Th. Adelsvärds  
villa. J. E. Thorin foto.

4. Kronprinsparet  
uppvaktas å Sofiero  
på 10-årsdagen af sin  
förmålning af en  
klass skolflickor från  
Helsingborg. Skolflic-  
kan Vera Andersson  
håller ett litet tal till  
kronprinsessan. 5.  
Kronprinsparets barn  
på trappan till Sofiero.  
Alfred B. Nilson foto.



mänkskliggöra människorna och att vårda med en ny ekonomi det människomaterial som nu förödes så slösaktigt i krig och fred. I framtiden måste det tillvaratas och utvecklas, och det är kvinnornas uppgift.

Till konungen afsändes följande telegram:

De svenska kvinnornas tredje allmänna röstmöte, samlat i Huskvarna den 19-20 juni 1915 utfalar i underdånighet inför Eders Majestät sina förhoppningar om att samma fulla medborgarrätt som helt nyss gifvits åt Danmarks kvinnor och redan förut äges af Norges och Finlands, också måtte komma Sveriges kvinnor till del.

Signe Bergman. Ordförande.

Ett telegram af ungefär lika lydande innehåll afsändes till statsministern.

Från friherrinnan Ellen Palmstierna, den svenska medlemmen af fredsdeputationen till Petrograd upplästes ett telegram, däri meddelades att delegationen blifvit mottagen af utrikesministern Sassonow och öfver allt i den ryska hufvudstaden mötts af välvilja och tillmötesgående.

Kronprinsparet firade den 15 juni tioårsdagen af sin förmälning i stillhet på det vackra Sofiero, som nu står i den fagreste blomsterprakt. En improviserad uppvaktning fingo de emellertid mottaga, nämligen af en klass skolflickor från Hälsingborg, som på förmiddagen marscherade ut till slottet, sjungande, i taktfasta steg. Kronprinsparet kom genast ut och tog på det hjärtligaste mot sina gäster. Den modigaste af de unga, skolflickan Vera Andersson, steg fram ur kretsen och höll ett tal till kronprinsessan. Flickorna bjöds sedan på förfriskningar och efter att ha sett sig om i parken affågade de, sedan de hurrat fyrfaldigt för sitt värdfolk. Vid samma tillfälle togs den nästa bilden af kronprinsparets fyra barn. Det unga herrskapet har för närvarande kikhosta, hvilket icke hindrar dem att leka och rasa från morgon till kväll i den lummiga parken invid slottet.

Strax efter tioårsdagen afreste kronprinsparet till Ätvidaberg för att öfvervara det kristliga studentmötet därstädes. Vår bild visar studentmötets uppvaktning för kronprinsparet.

## Thyra Markstedt.



ÅLSKAD OCH UPPSKATTAD som få var den kvinna, hvars namn läses här ofvan. Och dock förblef hennes namn under hennes alltför korta lifstid ett för de många obekant namn. Hon lefde först och främst för sin mycket talrika familj, och därefter blef hon för dem, hvilka i ett arbete utåt hade lyckan att få samarbeta med henne, — styrelsen för Handarbetets Vänner, där hon var en mångårig medlem och Svenska Kvinnornas Nationalförbund, där hon intog sin plats som representant för nämnda Förening — en sällsynt värdefull bekantskap, en trogen och pålitlig vän, ett fast och aldrig sviktande stöd.

Då Thyra Markstedt till sist, bruten af en plågende och tärande sjukdom, bytte sitt lufs långa lidande mot evig ro, afbröts, så bittert förusedt af hennes näraste, så fruktansvärdt oväntadt för hennes stora krets af vänner, ett lifsvärf, med ädelt sinne, orubbligt fast vilja och brinnande



Thyra Markstedt.

håg fylldt så godt som öfver måttet af mänsklig kraft. Ett rent uppsåt, en själsfasthet af icke de vanliga måtten gaf åt hvarje handling, där ett plikt-bud bjöd henne ingripa, en moralisk öfverhöghet; af sitt lidande lärd att varmt känna för enhvar betungad, lyfte hon, där hon kunde, bördan från tyngda axlar och blef till stöd, till hjälp och glädje för hundraden. Medveten om att hennes lidandes väg var dödens väg, hade hon tidigt mot hvarandra vägt död och lif och i djupet af sitt klara och oförfärad



Matts, prinsessan och Stortrollet i John Bauers sagospel på Skansen. Goodwin kamerabild.

sinne fått besvarade tidens och evighetens stora frågor. Fylld af lifsmod, gick hon in i dödens skugga, för att ännu där följa pliktens bud. Tröttad intill döden, men viljefast och icke fruktande, gick hon de sista stegen af lifvets väg, in i döden.

Hennes käraste, som stodo henne innerligt nära, alla de, som med vänskapens, vördnadens eller tacksamhetens band kände sig nära och starkt fästade vid henne, alla dessa känna Thyra Markstedts bortgång som en svindande smärta. Ty stora tankar och ett rent hjärta är endast få människor beskärdt att kunna tillkämpa sig; och endast den, som stått inför evighetens klarhet, kan här i tiden som en glans öfver sin panna, som en flamma i sitt hjärta bära denna aning af evighetens ljus.

ELISABETH THORMAN.

## Bland tomtar och troll på Skansen.



IDSOMMARAFTONEN BLEF SOLIG och blå och grann som i en bilderbok till det första uppförandet af John Bauers sagospel. På världens vackraste teater vaja björkkronorna just så mycket att man ser de äro verkliga, och förspellet med sin förtjusande stämning af ljus sommarkväll skrämde inte ärlorna, och ekorren, som hoppade nere på scenens sandgolf, störde inte fjärlarnas dans. Barnpubliken har bestämt mer sympati för realistisk regiekonst än för stiliserad. "En riktig kol!" "En riktig stuga," jublade de på alla håll. Johan Bauer har så god dramatisk blick och så mycket frisk humor, att han på nytt fick de stora också att lyssna i spänning hur det skulle gå för alla dessa välkända sagogestalter — den käcke vallpojken, den småsluge bonden, den granne gamle kortleksskungen och den fina, fina prinsessan. Men John Bauer som konstnären i linier och färg var det som gaf sagan sin nyhet och glans — hans delikata färgsinne, som inte tål en godtköpsvacker eller grell effekt. Här målade han tafloer med levande människor och verkliga kläder. Men ändå har han behållit sin egen suggestiva förenkling och den trolska naturstämningen från sina tafloer. Björkflickans guldskitande långa hår skiljer sig knappt från hängande björkgrenar i stark sol, grönflickornas ringdans mellan träden glimmar som ljusgrön tufstarr bakom mörkt löfverk, de vanskapliga trollen krypa kring som om mossiga stenar och tufvor och risikoer fått lif, stortrollets högtidsdräkt är björnens praktfulla päls och hans prinsessa är hvit som en stråle från den hvita middagssolen. Bauer nyttjar gärna kontraster i proportionerna som uttryck för stämningen. Prinsessan ser ännu mer hjälplös och liten ut, då hon kurar ihop sig under den höga raka björken. Stortrollet blir jättstort därför att det bara visar sig tillsammans med småtingar, och lille Matts blir vidunderligt käck, då han står i skuggan af den store dumme Petters knäckebrödsörgås och tittar morskt upp. — Sagospellet var så vackert och både de spelande och de som sågo på hade så roligt, att man önskar att svenska barn också på andra platser ville försöka sig på Matts och Petter. Det finns väl fler vackra parker, flera stortroll, och fler så duktiga åttaåringar, som Matts och Prinsessan på Skansen.

IDA BUERGEL GOODWIN.



# SVÄLÖFS



**SNABBKOKANDE  
KORNGRYNS-  
FLINGOR**

**tillverkas** utestutande af bästa svenska tvåradiga korn,  
**duga** tiff gröt, vätting, soppor, pudningar, bakverk, febröd, pannkakor m. m.,  
**lämna** en välsmakande, näringsrik, lättsmält och fullkomligt ren föda samt  
**tinnas** att få i hvarje välsorterad specerihandel.

**Allmänna  
Svenska Utsädes A.-B.,  
SVÄLÖF**

**SJU**

dagar i veckan  
läses en annons i

**IDUN**

## KÖKSALMANACK

Redigerad af

**ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.**  
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

**FORSLAG TILL MATORDNING FÖR  
VECKAN 4-10 JULI 1915.**

**SONDAG.** Frukost: Smörgåsbord; stekta ansjovisfiléer med färsk potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Gratinerad sjötunga med pressad potatis; rostbiff med glaserad lök och fransk potatis; Moir's vingelé med fin sockerkaka.

**MÅNDAG.** Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; sillsås med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kall rostbiff med potatissalad; krusbärskräm med mjölk.

**TISDAG.** Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; pytt i panna; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med spenat; filmjölk.

**ONSDAG.** Frukost: Smörgåsbord; Schnellklopps med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxsvanssoppa; kokt, kall braxen med kall pepparrotssås och potatis.

**TORSDAG.** Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag: Kaffrikassé med ris; saftkräm med mjölk.

**FREDAG.** Frukost: Smörgåsbord; omelett med köttstufning (rester från

torsdag); mjölk; kaffe eller te. Middag: Grönsoppa (kallspädet från torsdag); ugnspannkaka.

**LÖRDAG.** Frukost: Smörgåsbord; strömmingslåda med stekt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Rimsaltadt fläsk med potatismos; filbunke.

RECEPT:

Gratinerad sjötunga (f. 6 pers.). 3 sjötungor på omkring 5 hg. st., 1 msk. salt (15 gr.).

Till kokning: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 5 del. fiskspad, 2 äggulor, salt, hvitpeppar, 1 msk. hvitt vin.

Till garnering: 1 burk champinjoner (1/4 lit.), 2 msk. smör (40 gr.), 2 msk. rivnen ost, 1 msk. finstötta skorpor.

Beredning: Sjötungorna urtagas, sköljas väl och torkas; fenorna klipplas bort. En djup skära skäres med en spetsig knif längs efter ryggen på båda sidor och filéerna skäras försiktigt från benet, så att de ej gå sönder. De läggs med skinnisidan mot en skärbräda, och köttet skäras från skinnet. Gälarna klipplas bort, och hufvudet, benet och det vita skinnet sköljas väl, och härpå kokas buljong. Filéerna ingnidras med saltet och få ligga på hvarandra 1 tim., hvarefter de ånyo torkas med fiskhandduk och kokas 5-8 min. i fiskbuljongen. De tagas upp med hälslef, få rinna af på duk, hvarefter de läggs på ett smörbestruket, elfast fat eller helst på ett fat af sill-

Sillsås (f. 6 pers.). 2 stora, saltade fetsillar, 3 ägg, 75 gr. godt smör.

Beredning: Sillen flås, tagas ur, sköljes och fläkes ryggen bort. Sillen lägges i skummjölklagen innan den skall användas. Den inklappas i en fiskhandduk, och alla småben borttagas noga, hvarefter den skäres i små tärningar. Äggen hårdkokas, afkylas i kallt vatten och skäras likaledes i små tärningar. Sillen och äggen blandas därefter i en karott, och det smälta smöret hålles öfver. Anrättningen serveras med nykokt potatis som frukosträtt.

Snellklopps (f. 6 pers.). 750 gr. oxhare, utskuren biff eller benfriit innanlår, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.).

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1 msk. finhackad rödlök, 1 1/2 msk. mjöl (15 gr.), 3 del. tjock grädde, salt, hvitpeppar.

Beredning: Köttet, som bör hafva hängt, tills det är riktigt mörkt torkas med en duk, urvriden i hett vatten, skäres tvärs öfver muskeltråderna i omkr. 1 1/2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas med en fuktig köttklubba eller köttklapp, tills de äro tunna, men få ej bultas sönder. Biffarna bestros med kryddorna. En stekpanna upphettas öfver frisk eld, så mycket smör lägges i att det täcker pannans botten, när det är smält. Då smöret är brunt, läggs biffarna och stekas omkr. 2 min. på hvarje sida, eller tills de äro vackert bruna. De läggs upp på varmt fat.

Till såsen fräses smöret i stekpanna, löken och mjölet tillsätts, och alltsammans brynes vackert. Grädden spädes på, och såsen får koka ett par min. samt hålles öfver biffarna. Serveras med stekt potatis, bestros med finhackad persilja.

Oxsvanssoppa (f. 6 pers.). 1 oxsvans, 1/2 kg. oxhals, 4 msk. smör (80 gr.), 1-2 rödlökar, 2 morötter, 1 palsternacka, 1/4 rotselleri, 5 persiljestjälkar, 1 lagerblad, 3 lit. efterbuljong eller vatten, 15 gr. mondaminjöl, salt, socker, cayenne, 1/2 del. torr scherry (1 msk. tomatpuré).

Beredning: Oxsvansen sköljes i

ver. Såsen hålles öfver, och anrättningen garneras i ränder eller rutor med champinjoner, skurna i fina tärningar och frästa i smöret. Öfver det hela ströses osten, väl blandad med de stötta skorpona, och sist påhålles smöret, hvarefter champinjoner frästs. Fatet ställes i en långpanna med groft salt, pannan sättes in i var m ugn omkr. 280°, och fisken gratineras 10-15 min. Garneras med persilja och serveras med små kokta potatisar.

Till såsen fräses smör och mjöl 2 min., buljongen spädes på och såsen får koka 5 min., de uppvispade äggulorna tillsätts jämte vinet och såsen får sjuda under vispning samt afsmakas

Glaserad lök (f. 6 pers.). 1/2 kg. små portug. lökar, 6 del. ljus buljong, 60 gr. smör, 1 msk. socker (15 gr.).

Beredning: Lökarna skalas, påsätts i den kokande buljongen jämte smör och socker och få koka, tills de äro fullkomligt mjuka, hvilket pröfvas med en vispkvist. De uttagas med hälslef, och såsen hopkokas till gelé, lökarna nedläggas däri och glaseras, under det kastrullen skakas försiktigt. Serveras till rostbiff.

Moir's vingelé (f. 6 pers.). 1 paket Moir's gelépulver (omkr. 120 gr.), 3 msk. socker (45 gr.), saften af 1/2 citron, 4 del. kokande vatten, 3 del. rhenskt vin ell. scherry.

Beredning: Gelépulvret, sockret, citronsaften och vattnet röras i en skål, tills pulvret och socker äro upplösta, då vinet tillsättes och blandningen hålles i en stor eller flera små, vattenskölda och sockerbeströdda formar och får stelna på is 4-5 tim. Detta gelé kan med fördel färgas rödt och användas till garnering af kall rispudding. En lätt, fin sockerkaka kan genomdränkas med detta gelé, som då bör värmas till omkr. 60°. Geléet får därefter stelna. Kakan serveras hel, eller skuren i skifvor, med vispad grädde.

Fin sockerkaka (f. 12 pers.). 210 gr. florsocker, 3 hela ägg, 3 äggulor, skalet af 1/2 citron eller 10 bittermandlar, 55 gr. hvetemjöl, 50 gr. potatismjöl, 3 äggvitor.

Till formen: 15 gr. smör, 3 msk. stötta skorpor.

Beredning: Sockret siktas och vispas med de hela äggen och äggulorna omkr. 1 tim., därefter tillsätts det finfirna citronskalet eller de skällade och malda mandlarna, det siktade hvetemjölet och potatismjölet, och sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Smeten fylles i smord och brödbestredd kranform eller stekpanna och gräddas i ej för varm ugn (omkr. 200°) 40 min. - Kakan kan med fördel genomdränkas med moir's vingelé eller klyfvas, fyllas med någon kräm eller frukt, glaseras, pikeras med kristyr och garneras med frukt.

Sillsås (f. 6 pers.). 2 stora, saltade fetsillar, 3 ägg, 75 gr. godt smör.

Beredning: Sillen flås, tagas ur, sköljes och fläkes ryggen bort. Sillen lägges i skummjölklagen innan den skall användas. Den inklappas i en fiskhandduk, och alla småben borttagas noga, hvarefter den skäres i små tärningar. Äggen hårdkokas, afkylas i kallt vatten och skäras likaledes i små tärningar. Sillen och äggen blandas därefter i en karott, och det smälta smöret hålles öfver. Anrättningen serveras med nykokt potatis som frukosträtt.

Snellklopps (f. 6 pers.). 750 gr. oxhare, utskuren biff eller benfriit innanlår, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 3 msk. smör (60 gr.).

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 1 msk. finhackad rödlök, 1 1/2 msk. mjöl (15 gr.), 3 del. tjock grädde, salt, hvitpeppar.

Beredning: Köttet, som bör hafva hängt, tills det är riktigt mörkt torkas med en duk, urvriden i hett vatten, skäres tvärs öfver muskeltråderna i omkr. 1 1/2 cm. tjocka skifvor, hvilka bultas med en fuktig köttklubba eller köttklapp, tills de äro tunna, men få ej bultas sönder. Biffarna bestros med kryddorna. En stekpanna upphettas öfver frisk eld, så mycket smör lägges i att det täcker pannans botten, när det är smält. Då smöret är brunt, läggs biffarna och stekas omkr. 2 min. på hvarje sida, eller tills de äro vackert bruna. De läggs upp på varmt fat.

Till såsen fräses smöret i stekpanna, löken och mjölet tillsätts, och alltsammans brynes vackert. Grädden spädes på, och såsen får koka ett par min. samt hålles öfver biffarna. Serveras med stekt potatis, bestros med finhackad persilja.

Oxsvanssoppa (f. 6 pers.). 1 oxsvans, 1/2 kg. oxhals, 4 msk. smör (80 gr.), 1-2 rödlökar, 2 morötter, 1 palsternacka, 1/4 rotselleri, 5 persiljestjälkar, 1 lagerblad, 3 lit. efterbuljong eller vatten, 15 gr. mondaminjöl, salt, socker, cayenne, 1/2 del. torr scherry (1 msk. tomatpuré).

Beredning: Oxsvansen sköljes i



Vid emaljmalning af husgerådssaker af trä, bleck, korgarbeten, blomkrukor m. m., bör alltid den bästa emalj-färgen användas. Ingen kan i hållbarhet och brilliant utseende mäta sig med **China-lack**. Arsenikfri enligt nya giftstadgan. Erhålles hos alla färghandlare. Fabrikanter: **Dorch, Bäcksin & Cos A.-B.**, Göteborg och Stockholm.

Använd intet annat afföringsmedel än Apoteket Vasens **Laxermarmelad**, så undvikes till följd af dess behagliga smak allt bråk vid intagandet. På alla apotek.

## Skönhet och ungdom ät alla!

Yvy-tvålen är den enda tvål, som verkligen förmår återgifva åt anletsdragen det tilldragande och tjusande behag som endast ungdom och hälsa i förening annars förmå återgifva. Yvy-tvålen uppfyller de högst ställda anspråk och är den enda, som håller måttet i alla afseenden. Beständelarna äro de renaste, sorgfälligast utsökta med stöd af vetenskapen och under de noggrannaste beaktanden af hygienens fordringar, med tillsats af de mest utsökta essenser på detta område. På grund af det balsamiska och välgörande inflytandet på huden försvinner på kort tid finnar, fräcknar, solbränna m. m. Yvy-tvålen är prisbelönt både i in- och utlandet. Tusenden äro de som prisat och loforda Yvy-tvålen såsom alldeles enastående på detta område.

Yvy-tvålen säljes för 50 öre per styck till Haparanda.

**Österlin & Ulrikssons Tekn. Fabrik,  
Ystad.**

Världsberömda.  
**SINGER C:o**  
SYMASKINS AKTIEBOLAG  
Filialer  
på alla större platser.



**Hydrozon-  
Salva**

för sårnader m. m.

**Husmoderna**



Om hvarje svensk husmoder använde **"Snabbkokaren"** skulle millioner kunna sparas i bränsléatgång. Eldas med affall från vedboden etc. Kokning på några minuter. Prospekt och intyg sändas gratis och franco. Öfver 30,000 st. sålda i Sverige. **Pris pr st. 8 kr. fraktfritt mot efterkr.** C.V. Rundström & Co., Järnaffär, Norrköping.

**Kathreiners  
Malkaffe**  
Svensk tillverkning.

## Pensionsförsäkring. Allmänna Enke- och Pupillkassan i Sverige

meddelar försäkring för pensioner till efterlevande änkor och barn. Inträde är öppet för hvarje svensk undersått, som med afseende å hälsotillstånd pröfvas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller öck årliga premier.

All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt af pensionen under den persons lifstid som betingat pensionen. Pensionstillväxten utgår f. n. med **4,5 procent** för år å det betingade pensionsbeloppet.

Prospekt portofritt. Adress: **Storkyrkobrinken 11, Stockholm.**

Under  
**Juni, Juli och Augusti**  
är  
**Iduns Expedition**  
öppen  
Lördagar kl. 9-3. Öfriga hvardagar 9-4.

## SIDENHUSET

**Stockholm.  
Regeringsg. 32.  
Detalj & Engros.**

Damernas parad.

Är Skandinaviens största firma för **Sidenvaror,  
Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger,**

Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.

**P. D-Korsetter, Damkonfektion,** alla slag.

Landets största detalj-Damskrädderi.

Lyxbeställningsafd. 2 tr. upp. Populärafd. 1 tr.

Profver & kostnadsförslag franco.

Priserna erkändt lägre än i utlandet Sidenhus.



# Lejon Dantar och Strumpor.

PRIMA KVALITE!



BÄSTA UTFÖRANDE!

HVARJE PAR STÄMPLADT  
MED OFVANSTÅENDE VARUMÄRKE

FINNAS I ALLA VÄLSORTERADE  
SYBEHÖRS - MANUFAKTUR- & KORTVARUAFFÄRER.

kallt vatten, skällas i kokande vatten, torkas med en duk och hugges i stycken efter lederna. De största bitarna klyvas på tvären. Köttet sköljes hastigt, torkas och skäres i mindre bitar. Löken skalas, rötterna ansas och skäras sönder, persiljan sköljes och bindes ihop med lagerblad. Smöret brynes i en järnkstrull, köttet och rotsaker läggs i och få bryna vid sakt eld omkr. 1 tim. Därefter tillsätts 1/4 lit. af den kokande buljongen, som under jämn röring får koka ihop till gelé. När ge'let fått en vacker mörkbrun färg, utan att bli brändt, spades resten af buljongen på, och soppan får sakta koka med tätt slutet lock omkr. 3 tim. eller tills köttet är fullkomligt mört. Det tages då upp med hälsief, svansbitarna skrädas, köttet skäres i små bitar och lägges i soppskålen. Soppan silas, skummas väl, får koka upp, afredes med mandaminmjölet, utrördt i 1/2 kkp. kallt vatten och får därefter koka under röring 5 min. Afsmakas med kryddorna, vinet samt tomatpurén, och hålles öfver köttet i soppskålen. Serveras mycket varm. — Om så önskas kan en kokt moröt skäras i vackra figurer och serveras som garnityr i soppan.

Kall pepparrotssås (f. 6 pers.). Pepparrot (omkr. 60 gr. rifven), 3 del. tjock gräde, 2-3 tsk. socker 1/4 tsk. salt, ättika efter smak. Beredning: Pepparrotten skrappas, sköljes, får ligga i kallt vatten 1 tim., torkas med en duk, rifves på rifjärn, väges och täckes öfver, annars blir den mörk. Grädden vispas till hårdt skum, pepparrotten tillsättes genast, och såsen afsmakas med socker, salt och ättika. Serveras till kokt braxen, höns, kalf- och lammkött.



## Till dem som önska en kraftig hår- och skäggväxt.

Även om man pryder sig med kostbarheter av guld och ädelstenar, vad gagnar det, om man icke har hår på huvudet. Vackra kläder och smycken uppväga icke prydnaden av ett vackert, stort hår. Kunde vi icke erbjuda ett verkligt medel mot denna allmänna härsjukdom — hårets avfallande — skulle vi alldeles avstått härför, men det anställande resultat vi uppnått med

**"Ravissant Hårväxt"** bevisar att det är ett medel, som är oundgängligt för en var som har svag hår- och skäggväxt.

Detta medels framställande tog flera års målmedvetna experimenter i anspråk innan det lyckades oss framställa det så att det kunde **bringa nytt liv i hårrötterna**, och de erfarenheter som inhämtats i praxis äro i högsta grad överraskande, på så sätt, att det visat sig, att det ej allenast förhindrar att håret blekes utan även genast dödar all svamp och osundhet, som försäkras hårets avfallande.

**Fakta som tala.** Vi vilja icke påstå att "Ravissant Hårväxt" på 2 & 3 dagar åstadkommer ett kraftigt hår och skägg. Det är endast humbug, då sådant påstås. Men vi kunna citera och bekräfta de fakta som föreligga, att detta medel på några månader kan göra svag hårväxt tät och kraftig. Mjällbildning och hårfavfall upphöra genast och "Ravissant Hårväxt" verkar därefter som kraftig föda för hår- och skägg-rötterna.

Med varje flaska följer fullständig bruksanvisning samt — som prov — "Ravissant Hårrenningsmedel" i pulverform. Här nedan ett litet utdrag ur den mängd intyg vi erhållit:

Herr F. P. skriver: "Jag kan efter att hava använt 3 fl. av Edert hårmedel, bekräfta, att jag återfått min kraftiga hårväxt i trots av att mitt hår var alldeles avfallande."

Fr. E. A. skriver: "Edert hårmedel "Hårväxt" har visat sig vara alldeles utmärkt, i det mitt hår blivit mycket rikare och fylligare."

Fr. D. T. skriver: "I enlighet med Eder önskan vill jag härmed giva "Ravissant Hårväxt" min bästa rekommendation, enär mitt hår blivit mycket långt och kraftigt, sedan jag började använda detta medel."

Fr. A. H. skriver: "Edert hårmedel "Ravissant Hårväxt" förtjänar den bästa rekommendation. Det har på relativt kort tid gjort mitt hår stort och kraftigt."

Lägg — när Ni friserar Eder — märke till om håret går av. I så fall bör Ni genast skriva efter "Ravissant Hårväxt", så att Ni må kunna bevara den härrikedom Ni har: och börja med detta medel medan det är tid.

Pris pr flaska Kr. 2: 85.

Beloppet kan insändas i frimärken eller pr postanvisning; sändes också pr efterkrav. 2 flaskor sändes portofritt och diskret. Skriv genast till:

"RAVISSANT'S GENERALDEPOT, MALMÖ. B

Återförsäljare antagas.

och hushållerskor. För öfrigt finnas många hushålls- och folkhögskolor, där dylik undervisning lämnas. Men ni kallar eder tjänarinna — detta förutsätter att ni haft eller har sådan plats, och har ni anställning i ett godt, ordentligt hem, torde ni bäst, om ni eljes är villig och lärlärd, där inhämta nödiga kunskaper. Svensk husmoder.

N:r 119. Vänd eder till organisterna i resp. församlingar. R.

N:r 120. Möjligen kunde något resultat vinnas, om ni hänvände eder till fröken Thyselius, föreståndarinnan för K. F. U. K.'s hem för unga själförsörjande kvinnor, hvilket finnes å Kungsholmen. Om där och ej finns plats för tillfället, kan fröken Thyselius dock ge ett godt råd. Svensk husmoder.

## FRÅGOR

**ENHVAR** läsare af Idun äger rätt att i denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsens. Dock förbehåller sig redaktionen oinbörskt befogenhet att utesluta de frågor, hvilka anses sakna mera allmänt intresse. Hvarje publicerad fråga kommer att besvaras, och utbetalas för det bästa svaret å någon af här nedan införda frågor, som insändas till redaktionen senast 6 dagar efter detta nummers dato, ett pris af 10 kronor.

N:r 121. Hvad skall det bli af en pojke, som inte har utsikt till att kunna taga hvarken student- eller realskoleexamen i denna examinas tid? Han saknar läslust men är rask och försiktig, med häg för sport och praktiskt arbete. På sport lär han väl ej kunna förtjäna sitt bröd; kanske skulle han, redan 13 eller 14 år gammal, kunna lära något handverk, t. ex. snickeri e. d.? I så fall hvar eller hos hvem? Kan ske det finns någon skola utan examensfordringar, vid vilken kan han få inträde så ung? Tacksam prenumerant.

N:r 122. Frågar härmed vördsamt om det går an att få någon upplysning. Jag har varit gift i 22 år, min man reste till Amerika när vi varit gifta i tre år. Vi hade då 2 barn. Sedan dess har han aldrig varit hemma. Han har skrivit två gånger på den tiden men aldrig skickat några pengar. Vi hade då ett landställe, hvilket jag själf har skött. Skall han en gång ha rätt att få disponera hemmet eller få ärfva? Villrådig.

N:r 123. Skulle vara mycket tacksam om någon af Iduns läsare ville lämna mig upplysning hos hvem jag skall kunna få ritning eller modell å matsalsmöbler i allmogestil. Gammal prenumerant.

N:r 124. En bekymrad gammal mor ber någon med sann hjärtebildning om råd och hjälp. Hufvudpersonen i ett lifs tragedi ser sällan sanningen eller den rätta vägen så klart som en främmande. En mor, en änka, har trälät och knogat för att, utan att använda sitt eget lilla kapital, skaffa sonen en dyrbar akademisk bildning utan att sätta sig i skuld. Båda två lefde skilda och arbetade ihärdigt hvar och en på sitt håll. Modern skulle sedan få ett hem hos sitt barn, och hoppet att få njuta under sin alderdom af barn och barnbarn, uppehöll hennes mod under 14 års hjärnslitande sysselsättning. Målet är uppnått, sonen har kommit högre och högre, fyller en hög plats i samhället. Modern, ja hon drefs ur hemmet af svärdottern, som ändå stod i djup tacksamhetsskuld hos både sonen och modern. Att bilda eget hem är modern för gammal till, har hvarken kraft eller häg att bo ensam; det skulle vara hennes död. Således blir hon tvungen att vistas hos främmande människor; sina barnbarn får hon aldrig träffa, ty, påstås sonen, »de tillhöra deras mor». Att ingå i flera detaljer, som skulle förklara mycket, passar ej för Idun, men kanske detta värdjande till klarseende, fintänkande kvinnor kan kasta en gnista hopp, en stråle ljus i den bekymrade gamla moderns sinne. Hennes sorg är djup, ty hon har förlorat sitt enda barn! Förgäves har hon försökt allt... dörren är stängd. Fel ha begåtts, men endast döden gör det möjligt att godtgöra, att ömsesidigt förlåta och glömma. Kan Guds välsignelse hvila på de barn, som bygga sin lycka på en aldrig mors olycka och förtviflan? En flitig läsare af Idun.

N:r 125. Hur bör en nygift fru presidera vid bordet i hvardagslag?

**Kom ihåg insamlingen för de nödlidande i Polen!**

Bjuda sin man först — eller först servera sig själf? — Vid presentation föreställes ju den underordnade för den öfverordnade, en herre för en dam etc. — men när en person inträder i ett rum med gäster, föreställes ej då den inträdande för dessa — rangordningen oafsedt? Skilj två härom tvistande! Idunprenumeranter.

N:r 126. En själförsörjande dam, som till hösten ämnar uppsätta en märkningsateljé, frågar härmed hvilken symaskin som anses vara mest praktisk. Får man gratis lära sig att sy, där man köper symaskin? Eller finns det kanske någon s. k. skola, där man grundligt får lära sig att märka, sy hälsöm m. m. på maskin? Svar emotses tacksamt. W. H.

N:r 127. Hur mycket ammoniak eller den sprit bör man tillsätta vattnet pr liter, när man vattnar blomorna? Blomstervän.

N:r 128. Skulle vilja lära mig barnavård för att sedan kunna ta plats som barnsköterska. Vore därför tacksam att få anvisning hvar jag bäst kan få utbildning till detta. Skaffa skolorna plats åt eleverna efter slutad kurs? Tacksam prenumerant.

N:r 129. Vore oändligt tacksam få veta om det finnes något medel att för all framtid utrota s. k. generande hårväxt. Att det finnes ett tusen och tre osvåkliga medel som hjälpa för tillfället men sedan göra saken värre, vet jag. The last hope.

N:r 130. Undertecknad får härmed fråga om någon af Iduns läsare gjort några rön och erfarenheter med de s. k. korngrynsflingorna, och om hon i så fall skulle vilja meddela litet af sin vishet i deras användning, inte blott till gröt och välling utan också till kakor, cakes, småbröd m. m., som det står utanpå paketet, till Okunnig husmor.

N:r 131. Kan och vill någon af Iduns läsare säga, huru en af trädgårdsyret mycket intresserad, fattig ung man skall bära sig åt för att kunna utbildta sig till trädgårdsmästare? Har praktiserat många

# MUSTAD'S VÄXT-MARGARIN

är i trädgård och jordbruk. Hvar finna passende kurser och skolor? För goda råd blir mycket tacksam. En värmlandsgosse.

N:r 132. Kan ung flicka med vanlig skolunderbyggnad på någon s. k. studentfabrik taga studenten och hvar? Hvilka omkostnader samt huru lång tid? Huru många och hvilka ämnen få väljas bort? Kan matematik uteslutas? Tacksam för upplysning och råd är Maj.

N:r 133. Finnes någon liten bok med recept på goda småbröd, kakor och tårter, karameller, konfekt och chokladpraliner? Hvilken konserveringsbok är den bästa? Ung i konsten.

N:r 134. Examinerad slöjdläsarinna undrar om någon af Iduns läsare skulle kunna ge anvisning på någon plats, där det skulle löna sig upprätta en privat slöjdskola eller kvinnlig yrkesskola. Mycket tacksam för ett råd är Ensam.

N:r 135. På Baltiska utställningen i Malmö fanns en afdelning med olika föremål tillverkade af mjölk, ibland andra saker äfven kammar. Vore tacksam om tidningens läsare ville vara vänliga lämna upplysning om hvar man kan få köpa en sådan kam. Svar till Prenumerant, Vrigstad.

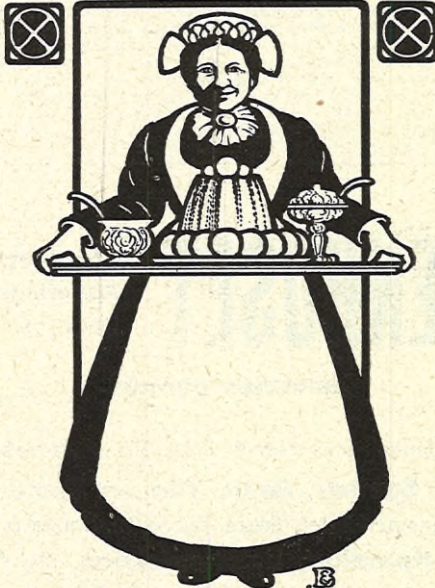
**BENNOS FOTO-MAGASIN**  
15 DROTTNINGGATAN 15 - STOCKHOLM - 15  
Förstklassig affär för amatörer.




**CLOETTAS GULD-CACAO**  
i vidstående förpackning säljes öfverallt  
**1 HEKTO 45 ÖRE**




# IDUNS KOKBOK



Bör ej saknas i något hem. Till salu i alla boklådor. Pris inb. Kr. 5: 50. Portofritt från Iduns Exp., Stockholm.



LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

FLICKA (ej under 23 år), kunnig i matlagning, erhåller nu genast lätt-skött plats hos ensam äldre dam. Lön erhålles. Inga grossfyslor. Svar till »I. H.», Trelleborg p. r.

GUVERNANT (helst studentska), fullt komp. att underv. i vanl. skolämnen, 3 språk o. musik, sökes 1 sept. till landegendom i Halland. 2 flickor i 6. kl. o. 2. förb. Svar m. betyg, foto o. löneanspr. till »God o. glad», Skottorp St.

ORDENTLIG, FRISK, gärna bättre flicka, kunnig i matlagning, bakning o. inomhus förek. göromål får plats som ensam i 2 pers. hushåll på landet, omedelbart. Svar till Fru Alm, Tynnellö Ö, Över-Selö.

PÅ EGENDOM i närheten af Sthlm, godt hem, får för läsåret undervisningsvan, musikalsk lärarinna plats att läsa 3:de klassens kurser med 2 elever. Lönevillkor 400 kr. pr läsår. Allt fritt, fria resor. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

VIKARIERANDE HUSHÄLLERSKA under vintermånaderna önskas på Boserup. Närmare genom fru Ankar-crona, Boserup, Billesh. Grufva.

EN BARNKÄR och pålitlig barnsköterska eller barnjungfru får plats snarast. Svar med foto, rek. o. lönepret. till »O. H.», Iduns exp. f. v. b.

ENKEL, BÄTTRÉ FLICKA får plats i 2 pers. hushåll den 18 juli. Svar med foto och uppgift a fordr. till »E. S.», Nyköping p. r.

LÄRARINNA, kompetent att undervisa två flickor i åldern 9 och 7 år samt villig att deltaga uti förekommande göromål, sökes för tiden 1/9—15/12 1915 och 15/1—1/6 1916. Svar med betygafskrifter jämte uppgift om löneanspråk torde före den 15 juli 1915 insändas till »Box 12», Svanesund.

FLICKA AF GOD FAMILJ erhåller 1 okt. d. ä. läroplats till tekniskt biträde å Apotek. Lätrotiden 1 år. Afgift 50 kr. i mån. för logi och kost. Efter läroåret kan väl aflönad plats erhållas. Svar till »Apoteksbiträde», Iduns exp. f. v. b.

BILDAD FLICKA, fullt kunnig i sömnad (event. väfning) och som är villig att undervisa mina stora flickor i dessa stycken samt se efter de yngres kläder och hjälpa med lättare husl. sysslor får plats i hem på landet. Lön 40 kr. pr mån. och allt fritt. Svar till »M.», Iduns exp. f. v. b.

ALLVARLIG FLICKA, komp. att på egen hand sköta köket i stort hem på landet får plats nu eller 1 augusti. Lön 300 kr. 3 veckors ferier. Svar till »Duglig», Klippan p. r.

UTBILD. BARNSKÖTERSKA önskas från 1 aug. i läkarfam. att sköta 3 barn, ålder 3 mån.—4 år. Ref., ålder och lönepret. sändas till Doktorinnan G. Landelius, Hudiksvall.

Hushållsfröken

väl kunnig i matlagning och bakning och för öfrigt allt hvad som hör till ett hems skötsel erhåller plats i bättre hem där jungfru finnes. Betyg samt foto sändes under adr. »A. L.», Tumba p. r.

Lärarinna

med högre kompetens att undervisa en flicka i tyska, engelska, franska och matematik eller i 2 språkämnen med matematik efter sjunde klassens kurs med fri vistelse på landet under 1 1/2 månader i sommar sökes och emotes snart svar till »Disponent» under adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Privatlärarinna

Lärarinna sökes för privatskola å Rydboholm för 3 barn i ålder 6—7 år event. med bostad i Borås. Sökanden bör ha genomgått 8-kl. läroverk och seminarium. Rek., lönepret. och foto torde sändas till FRU ELISE ERIKSON, Rydboholm.

2 Vavedamer söges.

Ved den Kellerske Aandsvageanstalt i Danmark bliver til September 2 Pladser ledige for Damer, der kan forestaa Vævestuerne for voksne Kvinder og for Børn. Der ydes fri Station, derunder eget Værelse, og en aarlig Pengeløn af henholdsvis 420 og 360 Kr., stigende til 600 og 540 Kr. Ansøgere, af dansk, svensk eller finsk Nationalitet, bedes henvende sig til PROFESSOR KELLER, Brejning pr. Børkop, Danmark.

Köksföreståndarinneplatsen

vid Jämtlands läns lasarett för ett hushåll af omkring 150 personer kungöres härmed till ansökan ledig att tillträdas 1 nästa oktober. Kontant lön 600 kronor för år och allt fritt med ensamt rum. Ansökan, åtföljd af betyg och rekommendationer, insändes till lasarettssysslomannen före 1 nästa augusti. Östersund den 23 juni 1915. LASARETTSDIREKTIONEN.

UNDERVISNINGSVAN LÄRARINNA önskas åt 13-årig flicka, hufvudsakl. franska för tentering fr. 3 till 5 kl. i flickskola. Sv. med lönepret. till Jällsta gård, Skyttorp.

Översköterskebefattning

finnes till ansökan ledig vid sjukhuset vid Långbro, Älfsjö. Löneför-måner: 500 kr. per år jämte 5 löne-förhöjningar å 100 kr. hvar 3:dje år samt bostad, värme och kost. Närmare meddelas af föreståndarinnan, kvinl. afd. B. Riks Sthlm 3412.

En överskötersketjänst

vid Kristinehamns hospital är ledig. Begynnelselönen 500 kronor, 3 ålderstillägg, två å 50 kronor och ett å 100 kronor, möblerad bostad med första klassens kost. Kompetensvillkor: minst ett års tjänstgöring vid lasarett eller jämförligt sjukhus. Elementar- eller bildning ej oundgängligen nödvändig. Ansökan, åtföljd af betygafskrifter jämte foto insändes till Överläkaren.

Guvernans

enkel och anspråkslös, ej under 20 år, önskas till 1 augusti att undervisa 13-årig flicka. Språk: tyska, engelska samt musik. Löneanspråk och foto, som återsändas, samt ref. till »Herrgård» i norra Sörmland, Byringe.

Vid Länslasarettet i Vadstena

anställes husmoder (endast för ekonomiafdeln.) fr. o. m. den 1 nästa november. De sökande, som böra vara fullt förtrogna med skötandet af ett hushåll af 125 pers. dagligen, skola till ansökningshandl. bifoga präst- och läkarebetyg, kompetensintyg och foto. Ansökningshandl., egenhändigt skrifna och ställda till lasarettsdirektionen, skola vara dit insända senast den 10 juli. Löneförmånera äro 500 kronor årlig lön, eget rum och allt fritt samt pension efter 30 tjänste- och 60 lefnadsår.

Föreståndarinnan

för Malå arbetsstuga i Västerbottens län sökes. Fordringar: god förmåga att handleda och fostra barn i skol-åldern, sköta ett större hushåll samt meddela undervisning i vanlig hemslöjd. Väl vitsordad tjänstgöring vid arbetsstuga berättigar till företräde. Lön kontant 400 kr., resebidrag 50 kr., fritt möbleradt rum och fri mat, allt per verksamhetsår (2 terminer). Ansökningar, åtföljda af styrka afskrifter af tjänstgöringsbetyg sändas före den 20. inst. juli till Lokalstyrelsen, adress Malåträsk.

PLATSSÖKANDE

BARNSKÖTERSKA, som genomgått utbildningskurs i Sällskapet Barnavårds anstalt finnas anmälda å Sthlms stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Riks och allm. telef. 4047.

GUVERNANTPLATS önskas af ung flicka, som genomgått ett år vid högre lärarinneseminarium och 8: klassigt läroverk. Kan äfven undervisa i musik på lägre stadium. Ref. lämnas. Svar till »Lärarinna», Eskilstuna, Box 19.

FLICKA, som genomgått 8-kl. flickläroverk och som i sommar erhåller organistexam., önskar till hösten anst. i kristligt sinnadt hem för att undervisa barn. Svar till »Barnkär 18 år», Iduns exp. f. v. b.

TROENDE FLICKA, med småanspråk, som genomgått 8-kl. läroverk, önskar plats som guvernant under kommande läsår. Sv. t. »19 år», Iduns exp. f. v. b.

EN 19 ÅRS FLICKA, som genomgått 8-kl. läroverk, söker till hösten ell. nu genast plats som guvernant, helst på landet. Är äfven kunnig i musik. Sv. t. »Guvernante», Iduns exp. f. v. b.

EX. SJUKSKÖTERSKA och barnsköterskor, välrekommenderade, ut-sändes genom Svenska Sjuksköterskebyrå å Göteborg. Hvitfeldts-gatan 8, Tel. 12735.

EN 20 ÅRS FLICKA önskar plats i liten familj; har genomgått hushållsskola. Någon lön önskvärd. Svar till »20 år», Arboga p. r.

UNG FLICKA, som genomgått slöjd-lärarinneseminarium samt ett par kurser i konstväfning, äfven kunnig i klädsömnad, önskar plats i skola, affär eller i hem. Svar till »Inga», Iduns exp. f. v. b.

16 ÅRS FLICKA, som aflagt real-skolexamen önskar plats i prästhem på landet för att undervisa ett eller flera barn. Äfven något kunnig i musik. Någon lön önskv. Svar till »Realen», Höganäs p. r.

I BILDADT HEM sökes guvernants-plats af barnkär och musikalsk flicka, som genomgått 8-kl. läroverk. Svar till »Hemtrefnad», postfack 24, Tvååker.

EX. BARNSKÖTERSKA, som också genomgått kurs i sjukvård, önskar plats i familj eller barnhem. Svar till »Sköterska», Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

önskar medfölja bättre familj till landet att läsa med barn mot fritt vivre. Svar till »Attonde-klassist», Sv. Telegrambyrån, Örebro.

21-årig bildad musikalsk flicka,

som genomgått sjukvårdskurs å lasarett, äger fallenhet och intresse för sjukvård samt kompetens att förestå hushåll, söker lämplig plats hos äldre sjuklig herre eller dam. Benäget svar inom 10 dagar till »Sjukvård» und. adr. S. Gumaelii Annonsbyrå, Sthlm, f. v. b.

INACKORDERINGAR.

FÖR 14-ÅRIG SKOLFLICKA önskas inackordering i Dalarne under sommarferierna, helst i prästfamilj med jämnårig dotter som sällskap. Pris och närm. uppgift. t. »Postbox 37», Kalmar.

En 6—7-årig gosse eller flicka

(helst moderlös) önskas till hösten som kamrat åt egen son att läsa 1:a förb. klassens kurs för daglig lärarinna. Moderlig vård. Ref. och läkarbetyg lämnas och önskas. Svar till »X. Y. Z.», Lidingsö Villastad.

Vid Thyra Rinmans

Konvalescenthem för barn Hindås,

550 fot öfver hafvet, 55 min. resa från Göteborg, finnes ännu några platser lediga från 1 juni. Prospekt sändes på begäran. Feriundervisning kan erhållas. Rikst. 16, Hindås.

Till sommarkonfirmation

i Stengårdshults prästgård, belägen i vacker högländsnatur vid sjö, mottages anmäl. af kyrkoh. Eug. Lanthén.

För endast 1 kr.

En Motorbåt å 4,000 kr.

En Motorcykel med vagn å 2,000 kr.

3-rumsmöblemang å 2,100 kr.

1 pianino å 1,000 kr.

Bordsilfver å 500 kr.

å 25,000 kronor.

Endera af ofvanstående kan erhållas för endast 1 kr. om man tillskrifver

Kummelnäs Småbarnskolonis lotteri, Bryggaregatan 14 D. U., Stockholm.

Utställning och lottförsäljning hos: Juvelerarne E. Cederin, Örebro, G. Grauman, Falun, E. Johansson, Gälle, Viktor E. Johansson, Karlstad, Fritz Olsson, Luleå, och C. G. Hallberg i Stockholm, Göteborg, Malmö, Jönköping, Uppsala, Eskilstuna, Sundsvall och Karlshamn.

Hvar skall jag tillbringa min sommarsemester?

I Sthlms omgifningar:

MOLLE-KULLEN, Hotell Elfverson. Rikstel. 9 och 26.

Johan Elfverson.

DET NATURSKÖNA AKERSBERG, gammal herrgård i Hör, nära Ringsjön, rekommenderas. Förstklassigt pensionat. Godt bord. Hemtrefliga rum m. elektr. belysn. Skog samt sjö m. roddbåt. Telefon 155.

Sigrid Johnson.

I Halland:

SUNDSHOLMS Sanatorium för bröstsjuka. Adress: Ryaberg. Läkare: Med. dr. Victor Berglund, Halmstad.

I Skåne:

LUDVIGSBORGS PENSIONAT. Här-ligt läge i skogrik trakt, nära Ringsjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.



H. M. Drottningens Hofleverantör.

Stor sändning Nyaste Kragmodeller nu inkommit.

J. F. HOLTZ

STOCKHOLM,

Brunkebergsgorg 5 - Stora Nygatan 35 Sturegatan 8.

HVEM VILL OCH KAN? Mot förlags-inteckning i jordbruksinventarier önskar 32-årig, teor. o. prakt. skolad, ogift jordbrukare ett lån på 8,000 kr. till uppsättning för övertagande af förmån. arrende. Ränta och amortering efter öfverenskom. Benäget svar t. »1883—1915», Iduns exp. f. v. b.

Damer.

Elegant genomsydd damlägsko i am. läst af svart chevreau, snör 6:70, brun samma sort 7:20, 3 par franco. Insänd storleksnummer! Nordisk Post-förskottsaffär, Örebro.

Önskas hyra till 1 okt.

af ung fru en vinterbonad villa eller flygelbyggnad på 4—6 rum och kök med trädgård och om möjligt höns-hus. Läge i mell. Sverige nära station och sjö. Svar: »X. Y. Z.», Lidingsö Villastad.

Brodering

blir ett nöje, då vår världspatenterade broderingsapparat användes. Ombud antages på alla platser på goda villkor.

Mauritz Strandberg Hvetlanda.

Harfvalotteriets

vinstutställningar:

Regeringsgatan 9, Greffuregatan 24 A, (Tattersall).

Lotter å 2 kr.

Dragning i Juli.

Till landsorten expedieras lotter mot 2 kr. + 35 öre för porto och dragningslista efter rekvisition under adress Harfvalotteriet, Skepparegatan 19, Stockholm.

Lotter erhållas äfven hos Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg samt i de flesta Bok-, Pappers- och Cigarraffärer, såväl i Stockholm som i landsorten. Anna Josephsson, Lotteriets föreståndare.

Tricotartiklar!

Billigaste pris erhålles om man undviker mellanhänder, och säljes därför direkt från fabriken mina olika slag af tricotvaror såsom: Damkalsonger, imiteradt siden, till kr. 2,— per par; halfdussin kr. 11,50, heldussin kr. 22,—.

Herrkalsonger, -skjortor och -tröjor. samma kvalitet, kr. 2,50 per par; kr. 14,— per halv- och kr. 27,— per heldussin.

Uppgif mätt så sändes passende storlek mot postförskott eller efterkraf. Gör ett försök och insänd order till Gislaveds Tricotfabrik, Gislaved.

I Jämtland:

UNDERSÄKER, västra Jämtland. Hedins Pensionat rekommenderas.

I Norrland:

BONA hotell och pensionat, Bönan. Härligt läge vid Geflebukten. Moderata priser. Rikstel. Gefle 328.

I Småland:

FÖR BRÖSTSJUKA. Solgården, Bor. Nytt och tidsenligt. Läkare: Dr. G. Lundskog. Föreståndarinnan: Sjuksköterskan Tora Strömsten.

I Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS hvilohem, beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Inackorderingspris 3 kr. pr dag, 70 å 80 kr. för mån. Adr. Högåsen, Arvika.

En annons under ofvanstående rubrik, 10 mm., kostar endast

Kr. 2: — pr gång

Likvid i postanvisning. Texten kan lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten.



**Gymnastikdirektörsexamen**  
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid  
**Sydsvenska Gymnastik-Institutet.**  
 Ny kurs börjar den 14 sept.  
 Prospekt gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

**Doktor A. Kjellbergs**  
 kurs i massage och sjukgymnastik.  
 Begär prospekt! Stockholm.  
 Mästernamnelsgatan 70.

**ROYAL WINDSOR**  
 Det berömda  
**hårstärkande vattnet.**  
 Gifver grått hår dess ursprungliga färg.  
 Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af.  
 Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden:  
*Royal Windsor Perfectionne*. En alltiämt  
 stig försäljning. samt 30 års succés gar. Royal  
 Windsors verkan. Pris kr 5.- + porto.  
 Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,**  
 Hovlev., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

**Barnmorskan**  
 Fröken Ester Beckman, adr. Skara,  
 åtager sig efter öfverenskommelse  
 praktik i familjer. Ref. på begäran.

**Majorskan Edmanns**  
 utsökta  
**Crème Idéale**  
 och  
**Poudre Idéale**  
 är af kunnare ausedd som mest eleg-  
 ant och mest förskönande.  
**FÖRNÄMSTA PARFYMERIER.**

**OATINE,**  
 denna kraftiga, snö-  
 vita naturprodukt,  
 framställd af ren  
 hafre, uppfriskar hu-  
 den och åstadkom-  
 mer i förening med  
 solens värme den så  
 eftertraktade klara,  
 friska engelska teinten. Akta **Oatine-  
 Creme** i hvit burk med grönt lock: pris  
 1.50; 4-dubbelt inneh. 3.-. **Oatine-Snow:**  
 1.50. Finnas öfverallt samt hos A. W.  
 Nording, Biblioteksg. 11, Birgerjarlsgat.  
 16 o. Drottninggatan 68, Stockholm.

**Turkiska badet,**  
 i Malmstorgsbadet är öppet hvarje tors-  
 dag för damer. Yppersta medel  
 för bibehållandet af smärt figur och  
 fin hy. Badet är angenämast, om  
 man är flera i sällskap. Pris kr. 1.50.  
**Privat bokbinderi.**  
 Arbetet utföres väl och billigt.  
 Br. 4586. M-Samuelsg. 41, Johansson.

**Nordisk Familjebok,**  
 Världshistoria, Strindbergs Skrifter  
 m. m. till 5 å 10 kr. pr månad.  
**NORDISKA BOKAGENTUREN,**  
 Stockholm I.

**Florodol-Tvälen**  
 Saljes öfverallt  
 60 öre



förläner sammetsmjuk, smidig och vacker  
 hy, god hals och händer hvita och mjuka.  
**Parfymeri FLORA, GEFLE**

**LAGLIGEN SKYDDAD**  
**Skin Food**  
 FOR WRINKLES  
 PÅ HANSKEDER  
**Skin Food**



**Damer! Vårda Eder hud!**  
 Genom att hvarje afton massera hän-  
 der och ansikte med **Skin-Food** erhål-  
 ler Ni en frisk och ungdomlig hy.  
 Finnes hos samtliga parfym- och  
 drogaffärer

**Herrsätra Skolgård,**  
 Högre Flickskola,  
 börjar sitt tredje läsår nästkommande 15 Sept. å Herrsätra lantegendom, Vagn-  
 härad, Södermanland. Undervisnings- och uppfostringsarbetet bedrivs i enl.  
 med principerna för de tyska "Landerziehungsheime", modifierade efter svenska  
 förhållanden. Från H. Lär. Sem. utex. lärarinnor. Exam. skolkökslär. Infödd  
 språklär. Ett fåtal **välartade** barn ur goda familjer mottagas.  
**Anna Sundin,**  
 Rikstel Mölnbo 12. Adr. Herrsätra, Vagnhärad.



**BENNINGE HEMSKOLA**  
**Strengnäs.**  
 12te kursen börjar 2 Aug. Praktisk o. grund-  
 lig **husmoderskurs på landet.** Undervisning  
 i matlagning, konservering, bakning söm-  
 nad, väfning, tvätt m. m. Tre skickliga exa-  
 minerade lärarinnor. Godt hemlif. Härligt  
 hälsosamt läge nära stad. Elever på kortare  
 tid mottagas äfven. Kortaste **kökskurs på 4**  
**veckor.** Prospekt och upplysningar enligt  
 ofvanskrifna adress.  
 Telefoner: Strengnäs Riks 57. Allm. 50.

**Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium**  
 Kommandörsgratan 32, 1 tr. **STOCKHOLM**  
 Af Kungl. Majt godkänd högre handarbetslärarinneutbildning med  
 statsanslag. Kurser på 1; 1½ och 2 år. Ansökan till nästa arbetsår, som  
 börjar 1:sta Sept., ställes till föreståndarinnan under ovanst. adress. Prospekt  
 sändes på begäran.

**Uppsala Enskilda Läroverk och**  
**Privatgymnasium.**  
 Samskola med förb. kl. 6-klassig realskola och 3-årigt gymnasium med  
 dimmissionsrätt till **realskol- och studentexamen**; klass 7 och 8 med **normal-**  
**skolkompetens** samt en seminarieklass med utbildning av lärarinnor för  
**Kindergarten** och småskola. Till gymnasiet 1:sta ring är övergång lämplig  
 från flickskolornas klass 7 (betrielse från tentamen i vissa ämnen efter överens-  
 kommelse). Godkända betyg i realskolexamen och (utom i matematik) betyg  
 med normalskolkompetens befria från tentamen till ring 1 Redogörelse och  
 förteckning på inackorderingsställen erhållas genom skolans vaktmästare.  
 Rektor och föreståndarinna under sommaren bortresta, men postadress Uppsala.  
**Josef Liljeblad. Carola Eneroth.**

**Skogsbo Hushållsskola, Leksand,**  
 börjar den 15 sept. 1915 sitt 12:te arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan.  
 Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, äfven vegetarisk, handarbete  
 och väfning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Pris 800  
 kr. Närmare upplysningar och referenser lämnas.  
 Lindåker, Leksboda (Dalarna).  
**Gertrud Walin, Signe Phillip.**

**Elsa Philips Husmodersskola,**  
**Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),**  
 börjar sin 15:de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1915. Under-  
 visning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och in-  
 läggningar af bär, frukt, grönsaker och kött, vegetarisk matlagning, sjuk-  
 matlagning, uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. **Olika kurser.**  
 Examinerade lärarinnor. **Förbereder inträde till lärarinnekurser i**  
**huslig ekonomi.** Adress till 15 aug. Böle, Leksboda, (Dalarna) Sedan  
 Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran.  
**ELSA PHILIP,**

**Kristinehamns Praktiska Skola.**  
 (Sveriges äldsta, största och mest välkända i sitt slag) arbetar på 11 olika  
 avdelningar, däruv **Gymnasie- och Realskoleavdelning, Hushållsavdelning** i  
 förening med husmoderskurs, slöjd- och trädgårdsskola, **Slöjvavdelning** för  
 kvinnlig slöjd (obs! äfven slöjdlärarinneutbildning) samt **Trädgårdsskola.** Sko-  
 lan medverkar till platser. Begär prospekt, som sändes mot dubbelt porto.  
**Nils Schenke, Rektor.**

**Katrinelunds sjukhem**  
 emottager nerv- och sinnessjuka kvinnliga patienter. Förfrågningar besvaras af  
 Fröken **Caroline Lennwall**, adr. **Katrinelund**, Sallerupsvägen, Malmö, Rt. 915.

**Husmodersskolan i Karlstad.**  
 Den 16 augusti börjar konserveringskursen och pågår i vecka, omf. in-  
 läggning af bär, frukt och grönsaker.  
 Den 24 augusti taga öfriga kurser sin början.  
 Årskursen omf. **matlagning, bakning, garnering och uppläg-  
 ning, konservering, linne- och klädsömnad (barnavård — teore-  
 tisk och praktisk) samt födoämnes-, hälso- och sjukvårdslära m. m. Halfårs-**  
**kursen omf. matlagning, bakning, linne- och klädsömnad, födo-**  
**ämnes- och hälsolära m. m. Sex veckorskursen omf. matlagning och**  
**bakning.** Helinackordering erhålles inom skolan. Vacker trädgård. Tidsen-  
 liga lokaler med värmeledning, elektriskt ljus, badrum. Prospekt på begäran.  
 R.-tel. 8 12.  
**Nancy Enwall.**

**Nya Hushållsskolan,**  
**Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm,**

hvilken år 1881 grundades af Fröken Hedda Cronius, fortsätter sin verksamhet  
 i samma anda och efter samma plan som under alla föregående år. Skolan  
 afser att meddela **bildade** flickor undervisning och öfning i enklare och finare  
 matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, fäströkning samt  
 öfriga inom ett hushåll förekommande göromål, för att sålunda, sätta dem  
 i stånd att på ett praktiskt sätt **förestå** egna eller andras hem. Äfven med-  
 delas en kortare kurs i **Födoämneslära** och **Hälsöfverlära**.  
 Skolan har varit besökt af **tre tusen åttio två (3,082)** elever. Hvarje kurs  
 omfattar 4 eller 4½ månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.  
 Ny kurs börjar den 2 nästkommande augusti. Prospekt och vidare upplys-  
 ningar meddelas af

**Fröken Berta Erlandsson,**  
 19 Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm.

**Tidnings ärade halfårs-**  
**prenumeranter**  
 erinras vördsamt om vikten af att i god tid  
 förnya prenumerationen, så att afbrott  
 i tidningens regelbundna expediering må  
 undvikas.  
 Tidnings värdefulla julnummer  
 utdelas till alla prenumeranter.  
**Prenumerera genast!**

**Husmoderskursen vid Praktiska Hushållsskolan i Lund**  
 börjar ny kurs den 20 aug. 1915. Inträdesfordringar äro att hafva genomgått minst  
 6 klasser i läroverk eller äga motsvarande utbildning. Undervisn. meddelas i  
 enklare o. finare matlagn., bakt., konservering, födoämnes- o. hälsolära m. m.  
 Prospekt och upplysningar lämnas af skolans föreståndarinna, adr. **Lund.**

**Edla Carlssons Privathotell rekommenderas.** Elektr. belysning och Rikst. i alla  
 rum. Rum fr. 2 kr. Frukostar o. Supeer serveras. **Birgerjarlg. 8, Stockholm.**  
 röd, grön o. gul s pårvagn stannar vid porten. Riks. 44 01, 72 58. Allm. 125 58, 185 19.

**Utmärkta organ**  
 för annonsering i landsorten  
 äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Nyheter.	Linköping: Östgöten.
Avesta: Avesta-Posten.	Luleå: Norrbottenskuriren.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Mora: Mora Tidning.
Borås: Borås Dagblad.	Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Falkenberg: Falkenbergs-Posten.	Oskarshamn: Oskarshamns-Posten.
Falun: Falu-Kuriren.	Söderhamn: Söderhamns-Kuriren.
Halmstad: Halmstads-Posten.	Söderköping: Söderköpings-Posten.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Södertälje: Södertälje Tidning.
Helsingborg: Öresundsposten.	Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Hernösand: Hornösands-Posten.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Hörby: Mellersta Skåna.	Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.	Visby: Gotlandsposten.
Kristinehamn: Ansgariiposten.	Örebro: Nerikes-Tidningen.
Landskrona: Korrespondenten Landskrona Tidning.	Östersund: Jämtlands Tidning.

Du begagnar väl  
**Happachs Diamant-Tvål,**  
 husmoderns bästa vän? Om ej, så  
 försök den i dag och öfvertyga dig  
 om, att den gör tvätten bländande  
 hvit och arbetet till ett nöje.  
 Kom ihåg, att då du föredrager  
 vår **Svenska tvättvål** före den  
 Engelska, du därigenom gagnar  
**Sverige** och skaffar arbetsför-  
 tjänst åt **Svenskar.**  
**HAPPACHS SAPPFABRIKS A.-B.**  
 Malmö & Stockholm



**VINOLIA.**  
 Tvålar Parfym och  
 Toalett-Artiklar.



De som med rätta äro stolta öfver  
 sin blomstrandande hy använda Vinolia,  
 ty de veta, att Vinolia aldrig kan  
 skada densamma, utan endast  
 verka välgörande.

Vinolia Generalagentur:  
**Skeppearegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.**  
 Idun utgifves denna vecka  
 i A och B.